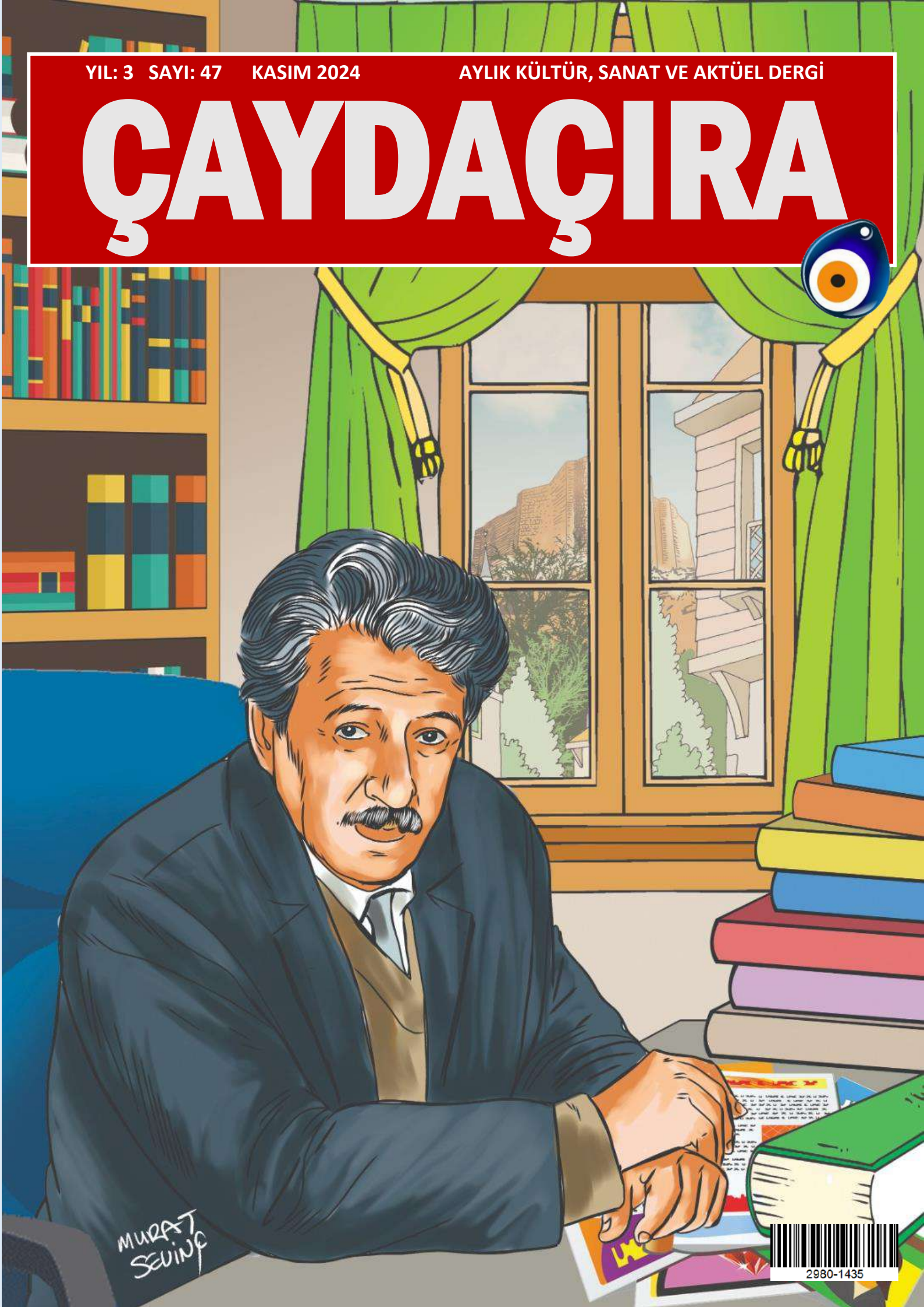
YIL: 3 SAYI: 47 KASIM 2024 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

2980-1435

BORDO RESSAM

ELAZIĞ İLİMİZİN TARİHİNİ KİTAP SAYFALARINA TAŞIDIK.
EMEK BİZDEN, OKUMASI SİZ DEĞERLİ HEMŞERİLERİMİZDEN.

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ
ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 3 SAYI: 47
KASIM 2024
İLK ÇIKIŞ TARİHİ: OCAK 2021

İMTİYAZ SAHİBİ ve
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:

YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

İSSN: 2980-1435

KATKIDA BULUNANLAR:
İ. EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
GÜRKAN ÖZENSOY (İSTANBUL)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
ŞERİF AYDEMİR (İSTANBUL)
BEDRİ YÜCEL (ELAZIĞ)
OYA ORHAN (ELAZIĞ)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
FİKRİYE SUSAM (ÇANAKKALE)
FATİH BAYGELDİ (KKTC)
AYLA KOÇ (SİVAS)
AHMET TAHİR ERDEM (ANKARA)
İRFAN KARABULUT (İSTANBUL)

YÜCEL ÇAKMAK

MERHABA

Şeref Tan…

Bu sayımızı Merhum Şeref Tan Üstadımıza ayırdık. O, basın ve edebi camiada yer alan birçok kalem erbabına önderlik ve yoldaşlık etti.

O, bize yeri geldi ağabey yeri geldi eğitmenlik yaptı. Onunla irtibatlı olan kalemlerden anılarını yazmalarını istedik. Bize gelen yazıları bu sayıda ölümünün 29. Yılı'nda rahmetle anarak hatırat sayısı yaptık.

Bende onunla olan birkaç anımdan birini aktaracağım.

Elazığ'ın nüktedan isimlerinden Perçençli Hayriye Hanım, Merhum Şeref Tan'ın teyzesi olur. Zaman zaman bize Perçençli Hayriye Hanım'ın hikayelerini anlatırdı. Bir gün kendisine, "Şeref Abi bu hikayeleri kaleme alalım. Sen anlat ben yazayım. Kitap haline getirelim." diye teklifte bulundum.

Tatlı bir gülümseme atarak, "Yok kitap yapmayalım. Kitap poşet içinde satılır. Sonra bizi muzır neşriyat yasasına muhalefetten tutuklarlar." dedi.

Yıllar sonra Perçençli Hayriye Hanım'ın hayat hikayesini ve hikayelerini yazarak dergimizde yayınladım.

Aslında birçok anım var. Özel İdare Binasında bulunan Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti bizler bir eğitim yuvası olmuştu. Muhabirlerin haberleri ve şairlerin şiirleri orada tartışılır ve hataları söylenirdi. Özellikle birçok şair ağabeyimizin ve kardeşimizin şiirleri Cemiyette yeniden düzenlendi.

Bu özel dergi için TAN Ailesiyle telefonda görüşerek müsaade istemiştim. Eylül ayında yaşadığım taziyelerden dolayı Elazığ'daydım. Taziyeler sonrası bir ara TAN Ailesi'ni Elazığ'da ziyaret ettim. Şeref Tan'ın kıymetli eşi ve kızlarıyla yıllar sonra görüştüm. Tekrar müsaadelerini aldım. Daha sonra O'nunla mesaide bulunan yakın dostlarını arayarak dergi için yazı istedim. Sağ olsunlar gönderdiler. Murat Sevinç Üstadımız da onu kitaplar arasında çizerek, ölümsüzleştirdi. Bu özel dergiyi sizler için yaptık. İyi okumalar.

ÇAYDA ÇIRA

Asırların feryadı döküldü gırnatadan,
Kalbimizin vuruşu duyuldu darbukadan.
Süzülürken civanlar meydana teker teker,
Şavkıyan Elazığ'dır, şimdi "çaydaçıra" dan.
Eriyen damla damla, mum değil gözyaşıdır,
Harput akşamlarından kalan son hatıradan.
İbretle seyredin ki, nişandır bu şehrayin,
Fatih' in gemileri yüzüp geçer karadan.
Yahut da inanç yüklü kervanın geçişidir
Samsun'dan, Erzurum'dan, Sivas'tan, Ankara'dan.
Bu yay gerilişinin destanî izi vardır.
Seul'de, Kanuri'de Albay Celal Dora'dan.
Dinleyin; Şehit GÜÇLÜ ve Şehit İlhan'ların
Sesini duyarsınız o efsunkâr adadan.
Kanımız Hakk yolunda "Vallah" sebildir bizim
Böyle hakk eylemiştir Türk'ü, Yüce Yaradan.
Eller Gök'e yönelmiş sırra çanak tutmakta
Bu duruş yadigârdır semadan, Mevlana'dan.
Ayak atışlarında kuş tüyü hafifliği
Yere inmiş ahular bir doyumsuz rüyadan.
Çinler iç geçirmenin ürperişi içinde
Dalgaların kıyıya vuruşudur deryadan.
Kenküller savrulmakta bir gençlik rüzgârında
Heyhat ki, zaman akıp devran döner durmadan...
Biz de delikanlıyken yakardık adak mumu,
Elimizden aldılar tabakları sormadan
Bu oyun hiç bitmesin, bu ateş hiç sönmesin,
Birlik ruhu tutuşsun bizim "ÇAYDAÇIRA"DAN.

Şeref TAN

Ölümünün 29. Yılı'nda…

ŞEREF TAN

1937 yılında Elazığ'a bağlı şimdiki adı Yurtbaşı olan Hoğu Köyünde doğdu. Dört yaşında babasını kaybeden Tan, ilkokulunun bir kısmını doğduğu köyde, geri kalanını Elazığ'da okudu. İlkokulu bitirdikten sonra Erzurum Yapı Enstitüsü imtihanlarını kazandı. 1956'da okulu bitirdi ve Elazığ erkek Sanat Enstitüsü'nde stajyer öğretmen olarak göreve başladı. Uzun yıllar çeşitli köylerde, kasabalarda çalıştı.

1968'de İzmir Erkek Sanat Öğretmen Okulu imtihanlarını kazandı. Orada iki yıl boyunca üstün başarılar göstererek okulu birincilikle bitirdi.

1970'de Zonguldak'ın Ulus ilçesi Endüstri Pratik Sanat Okulu'nda Kurucu Öğretmen ve Müdür olarak uzun yıllar çalıştı. 1978'de Denizli Çal Endüstri Pratik Sanat Okulu'nu öğretime açtı. 1979 yılında Ankara Erkek Sanat Yüksek Öğretmen Okulu'nu dışarıdan bitirdi. 1982 yılında emekli olarak memleketi olan Elazığ'a yerleşti.

Gurbet dolu bir hayat, özlemini çektiği Elazığ, Harput onun şiirlerinin ana kaynağı oldu. Nüktedandı, hicivlerini incitmeden, kırmadan yapar, Harput ağzını çok iyi kullanırdı. Mahalli deyimleri, atasözlerini çok güzel yerleştirirdi mısralarına.

Elazığ'da emeklilik sonrası kültür faaliyetlerinin öncüsü oldu. 11 Ağustos 1982'de Turan Gazetesi'nde ilk şiiri yayınlandı. Uzun yıllar bu gazetede başyazarlık yaptı. 1990'da Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti başkanlığına seçildi.

Fırat ve Hazar Şiir Akşamlarının faaliyetlerinde bulunarak, burada şiirlerini okudu. Bütün şiirlerini "Hadi Harput'a Gidek" adlı kitapta topladı.

28 Kasım 1995 tarihinde ani bir rahatsızlık sonucu Hakk'ın rahmetine kavuştu.

Kızı Musaffa Arslan'ın kaleminden;
SEREF TAN'IN HAYATI

"Ben, bende olur isem vecd'i nasıl bulayım
Ol Şah'm kapusuna de ki nasıl varayım
Ya, gönül aynasında varsa benden görüntü!
Mümkün müdür zulmetten kendimi kurtarayım."

Diyen babamız, 1937 yılında Elazığ'a bağlı, şimdiki adı Yurtbaşı olan Hoğu Köyü'nde doğdu. İlk büyük acısını, henüz dört yaşında iken babasını kaybederek yaşadı. İlkokulun bir kısmını doğduğu köyde, geri kalanını Elazığ'da okudu. Daha ilkokulun İlk yılında okumayı yeni çözümlemeye başladığı sıralarda sınıf tavanına yazılmış; şairi bilinmeyen şu iki mısra, kendi deyimiyle yaşam felsefesini ve meslek aşkını oluşturdu. *"Safa geldin Öğretmen Bey okulumuza / Kimi gelir, kimi gider, kimseye kalmaz bu dünya."*
Başarılı bir öğrenciydi. Kendisinin ifadesine göre başarısının ana sebebi köyde okuduğu sıralarda öğretmeni olan Mustafa Has idi. Onu ne zaman yad etse gözleri dolar, saygıyla anardı. İlkokulu bitirdikten sonra Erzurum Yapı Enstitüsü imtihanlarını kazandı. Gurbet acılarını ilk defa orada hissetti. Bu acılarına bir de ağabeyini kaybetmek eklenince acıların yoğurduğu ilk şiir denemeleri ortaya çıktı. 1954 yılında yazmış olduğu Harput (Virane Şehir) şiirinde şöyle diyor:

"Aslandağı üstünde bir virane yatıyor!
Tarihe ışık saçan güneş, artık batıyor.
Bu hazin harabeler ecdat yadigârıdır,
Ve her biri tarihten destanlar anlatıyor.
Göğsünde mazimizden hatıralar saklayan,
Hikâyesi herkesin yüreğini dağlayan
Aşkın ilham kaynağı, efsaneler diyarı
Mezarlığa dönmüşsün yok mu sana ağlayan."

1956'da okulu bitirdi ve Elazığ Erkek Sanat Enstitüsü'nde stajyer öğretmen olarak göreve başladı. Uzun yıllar çeşitli köylerde, kasabalarda çalıştı. Vatanın en ücra köylerinden başlayıp, en kalkınmış yörelerine kadar hizmet taşıdı. Emekli olup canı gibi sevdiği mesleğinden ayrılırken bile dilinde ilk sınıfının tavanında okuduğu mısralar vardı.
Çalıştığı her yerde dürüstlüğü, tevazuu, yardımseverliği ile tanındı. Çok sevildi, sayıldı. Köylülerin dertleri ile kendi dertleriymiş gibi ilgilendi. Köy odalarında kitap okuyarak onlara kitap sevgisi, okuma sevgisi aşılamaya çalıştı, Onlara her zaman sevgi ile yaklaştı. Öyle ki köylüler arasında "adam gibi öğretmen" lakabı ile anılır oldu.
Çalıştığı yerlerde önce kendisini yadırgayan, daha sonra vecd derecesinde bağlanan insanları heyecanla anardı.
İzmir'in Kiraz ilçesinin Sırımlı köyünde kız çocuklarını okula göndermek istemeyen köylüleri nasıl ikna ettiğini gururlanarak anlatırdı.

Gurbette, acılarla yoğrulmuş olduğundan, mazlumun, garibin halinden çok iyi anlar, onların dertleri ile dertlenir, sevinçlerine ortak olurdu. Öyle ki; Görev yaptığı yerlerden ayrılırken ardında gözü yaşlı birçok insan bırakırdı.
"Siz bizim sırtımızı ısıttınız" diyen Recep Ağa'lar, "Ben Cuma günleri nereye gideceğim" diyen Cuma Fatma'lar, Köse Dayılar, Sadık Ustalar, Koreliler, Bodrum Kahvehanesindeki emekliler, Kültür Bakanlığı Elazığ Kitap Satış Mağazasındaki şair ve sanatçı dostları bu zincirin birer halkalarıydılar.
Diyarbakır'ın Tavuklu köyünde görev yaptığında, köyün en büyük derdinin yol olduğunu fark etti. Köylüler dolmuşa binmek için beş kilometrelik yolu yaya gitmek mecburiyetinde idiler. Bu duruma bir son vermek için faaliyete geçti. Köydeki diğer öğretmenlerle de İşbirliği yaparak, tüm köylülerle el ele vererek çeşitli zorluklara katlanarak, uzun uğraşlar sonucunda köy yolunu yaptırmayı başardı. Tayini çıktığında bu tayini durdurmak için köylülerin yaptığı mücadeleyi kendi yazdığı anılarından okumak istiyorum.

"... yol yapıldıktan sonra köye ilk olarak muhtarın kızının düğününde gittim. Giderken iki kızımı da beraber götürdüm. Köyde, davullu, zurnalı karşılanışımı unutamam. Düğün gecesi hediyemi güveğiye verirken gök gürültüsünü andıran alkışlar ve şerefime havaya atılan silah seslerinden sarhoş gibiydim. Hele kadınların etrafımı sarıp yaptıkları iltifat ve övmeler unutulacak gibi değil... Köy meydanında kalabalığın arasında bir fırsatını bulup üstüme atılan vefakâr köpek Karabaş'ın benimle sarışması seyredenleri ağlatacak gibi oldu. "Hocam bir köpek dahi seni unutmazken, biz nasıl unuturuz? Köycek dilekçe verip seni tekrar isteyeceğiz; ne olur sen de kabul ediver" diyorlar. Ve dedikleri gibi oldu. İkinci sene tekrar Tavuklu'da kurs açtık..." Ardından;

"Mavi gözlü, çatık kaşlı, tıknaz boyunla
Tanıdım seni o tatlı huyunla
Seni severim, anarım kalbim dolunca
Şeref'i unutmam hiç, hayat boyunca"

diye şiirler yazan insanlar onu hiç unutmadılar. 1968'de İzmir Erkek Sanat Öğretmen Okulu imtihanlarını kazanmış. Orada iki yıl boyunca üstün başarılar göstererek okulu birincilikle bitirmiş. 1970'de Zonguldak'ın Ulus ilçesi Endüstri Pratik Sanat Okulunda kurucu öğretmen ve müdür olarak uzun yıllar çalıştı. 1978'de Denizli Çal Endüstri Pratik Sanat Okulu'nu öğretime açtı. Üç yıl burada müdür olarak çalıştı. 1979 yılında Ankara Erkek Sanat Yüksek Öğretmen Okulu'nu dışarıdan bitirdi. 1982 yılında emekli olduktan sonra da Elazığ'a yerleşti. O, hep yapıcı, birleştiriciydi. Fikri ne olursa olsun tüm İnsanlara değer verir, saygı gösterir, büyük bir dikkatle dinler dertlerine ortak olurdu.

Koca Yunus, *"Yaratılanı sevdim Yaratandan ötürü"* ifadesini onun için kullanmış sanırsınız. Öylesine sevgi dolu, öylesine mütevazı, kibirden uzak bir insandır ki; Şiir kitabının önsözünde:

"Ya Rab, bizi haddini aşanlardan eyleme
Ya Rab, bizi yolundan şaşanlardan eyleme
Sevgimiz vatan, millet potasında ergisin
Yürekleri kin dolup taşanlardan eyleme"

Son sözünde ise

"Öğünme çordik
Biz seni gördük
Yel geldi apardı
Güle güle öldük"

diye kendisine seslenir.

Gurbet dolu bir hayat, özlemini çektiği Elazığ ve Harput onun şiirlerinin ana kaynağı olmuştur. Rahmetli; kendisine de akraba olan Hacı Hayri Paşa'ların, Harputlu Rahmi'lerin, Hafızların, Niyazi Yıldırım'ların, gönül derinliklerine hayrandı.

Nüktedandı; hicivlerini incitmeden, kırmadan yapardı, Harput ağzını çok iyi kullanırdı. Mahallî deyimleri, atasözlerini çok güzel yerleştirirdi mısralarına.

Vatanını, milletini, bayrağını çok sever; bunu şiirlerine de aksettirirdi. Vatanına maddî ve manevî hiçbir menfaat gözetmeden yaptığı her hizmetten gurur duyardı.

"Olacak bayrağımın gölgesinde mezarım,
Kalacak elbet baki gök kubbemde ezanım.
Görmesem, duymasam da hissedeceğim elbet
Bayrak benim, ezan benim, yattığım yer vatanım"

Dış Türkler konusunda çok hassastı. Kıbrıs'ta, Bosna'da, Çeçenistan'da, Doğu Türkistan'da yapılan insanlık dışı zulümlere çok üzülür, çeşitli seminer ve panellerde bu konunun içinde kanayan bir yara olduğunu söylerdi.

22–24 Eylül 1995 tarihlerinde yapılan Hazar Şiir Akşamları'na onur konuğu olarak katılan İsa Yusuf Alptekin ile görüştüğü program sonrası Doğu Türkistan'da Türklere yapılan zulümleri sabaha kadar dinleyip, nasıl birlikte ağladıklarını anlatmıştı.

"... İçip Altay'ların ak havasını
Hîmalaya'ların görüp Is'ını
Doğu Türkistan'ın hak davasını
İsa Yusuf Alptekin'ce süren var."

Gösterişi, desinleri katiyen sevmezdi. Hali tavrı ile tam yaşıyordu da diyebiliriz. İnancı çok kuvvetli, imanı kavi idi.

“Göz, maddede gizlenen manayı görmelidir
Söz, gönüller yaparak sevgiyi örmelidir
Öz, ilahi ateşle dönmeli safi köze
Köz, kalb derinliğinde haşr’e dek sürmelidir.”

“Görünen o ki, İslam gün be gün canlanacak Bu ilahi meşale ilelebet yanacak "Hay" sırrına bürünmüş yüce "kelimetullah" Hikmetiyle, insanlık yeniden uyanacak” diyerek maneviyatının ne kadar derin olduğunu hissettirirdi bizlere.
İslamiyet’ten, Türklükten aldığı özü en güzel biçimde şekillendirir, şiir haline getirirdi.

“Kim bestelemiş kim, kim ötüşünü bülbülün?
Kim kondurmuş üstüne hicap rengini gülün?
Kim nektar, polen kimyasını okutmuş arıya?
Kim ne için ağla demiş, yeni doğan yavruya?”

diyerek yaratıcıya olan hayranlığını dile getirmiştir. Onun merhameti sadece insanlara karşı değildi. Hayvanlar, bitkiler de nasibini alırdı bu sevgiden. Çocukluğundan beri hayvanlara olan tutkusu ile bilinirdi. En son kedisi “Arsız” öldüğünde çok üzülmüş, onu Gülmez Tepesi’nde taksi şoförünün şaşkın ve hayran bakışları altında törenle, vermişti toprağa.
Elazığ’da emeklilik sonrası kültür faaliyetlerinin öncüsü oldu. 11 Ağustos 1982’de Turan gazetesinde ilk şiiri yayınlandı. Uzun yıllar bu gazetede başyazarlık yaptı. Daha çok mahallî ağızla yazdığı yazılarda yerel meselelere parmak basmaya çalıştı. 1990 da Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığına seçildi.
12 Nisan 1995'de, o ve arkadaşları Yeni Çağ gazetesini çıkarmaya başladılar. Bu gazetede, Genel Yayın Yönetmenliği yaptı. 1992 ve 1993 yıllarında o ve bu işe gönül veren arkadaşları Hazar Şiir Akşamlarının temellerini attılar.
Rahmetli babam, sanatın her türüne hayrandı. O, aynı zamanda bir karikatür ustası idi. Boş zamanlarında hat ve tezhip çalışmaları yapardı.

Rüzgar Gülü dönmüyor

Hayriye Tan ÖZKAN

Herkesin bir süper kahramanı vardır çoğu için. Bu süper kahraman babasıdır. Babanın vereceği sıcaklığı ve güveni hiç kimse veremez. Bu yüzden babalarımız çok özeldir. Ama benim babam özelin özeliydi. Bizlerle arkadaş, dost, dert ortağı, öğretmen her şeydi. Babam kitap okumayı, araştırmayı, insanlara yardım etmeyi, sevgi dolu olmayı, vatan, bayrak sevgisini her şeyi öğretendi.

Şu anki yaşantımızda rolü çok büyüktür. Babamla unutamadığım anılarımdan biri, ben 6-7 yaşlarındayken her akşam yemekten sonra bizlere kitap okumasıydı. O saati annem, babaannem, ben ve kardeşim (diğer kardeşlerim doğmamıştı) heyecanla beklerdik. Bize okuduğu Yaşar Kemal'in "İnce Memet" kitabıydı. Bu okuma 1 saat sürerdi. Daha sonra öğretmenlik yaptığı Diyarbakır'ın Tavuklu Köyü'nün kahvesine gider 1 saatte köy halkına okurdu. Bu okuma her gün bu şekilde devam ederdi. Bu kitabı birkaç kez okumasına rağmen beni bu kitapta çeken bir şey var derdi ve tekrar tekrar okurdu. Babam benim ve kardeşlerimin rol modeliydi. Onu kaybettiğimizde dünyamız yıkıldı.

Ben bu acıyı yaşadığımda ne hissettim biliyor musunuz? Babam yaşarken kendimi Rüzgar Gülü gibi hissediyormuşum, dört dönüyormuşum. Bu hayattan babam uçmağa varınca (ölünce) aniden rüzgârı kesilen Rüzgar Gülü gibi yavaşça durdum ve hala sessizce duruyorum.

Giderken hiç düşündün mi geride kalan kızların ne olacak diye canım babam.

Rüya…

Arzu Tan GÜNDOĞDU

Görülen rüya ile insanın hayatı değişebilir mi? Değişiyor…
Birinci görmüş olduğum rüya ile dünya başıma yıkılırken, ikinci gördüğüm rüya ile yeniden doğdum. 1995 yılının Ağustos ayı gününü hatırlayamadığım günlerden bir günün sabahına

bağıra bağıra ağlayarak uyandım. Baba baba diyerek hıçkırıklara boğuluyor, nefesim kesiliyordu. Babam ve annem yanıma geldiler. "Kızım ne oldu?" Bu üç kelime şu anda bile kulaklarımda çınlıyor "KIZIM NE OLDU?" Ağzımdan çıkan kelimeler "babamın öldüğünü gördüm" babam her zaman ki şefkat dolu bakışları ve hafif bir tebessüm ile "rüya görmüşsün bak ben buradayım, yanındayım ömrün yenilenmiş, ömrüm uzamış" diyerek bana sarıldı. (Rüyada bir kişinin ölmüş olması ömrünün yenilenmiş ve ömrün uzadığına dair rüya tabirine kesinlikle inanmıyorum. Çünkü bu rüyadan üç ay sonra 28 Kasım 1995 yılında babam ÖLDÜ)
Bir sabaha bu şekilde uyanıp daha sonraki dakikalarda, saatlerde ve sonraki gelen günlerde bu rüyayı bazen unutarak bazen hatırlayarak hayatıma devam ediyordum. Günler günleri kovaladı ve iş bulmak çalışmak için Ankara da bulunan ablamın yanına gittim. Bu gidişin hasret olacağını bilmeden hasret kalmaya gitmişim. İş bulundu, işe başlayacağım fakat son kaldığım hafta içinde kalbimin derinliklerinden gelen bir huzursuzluk, bir türlü anlamını bilmediğim acıyı bütün benliğimde hissediyordum. Benim Elazığ'a gitmem gerekiyordu. Ablam pazartesi işe başlayacaksın gitme diyor. Bense ısrarla gitmeliyim diyordum. Nasıl bir hikmetse o hafta içinde Elazığ'da ki çok değerli olan şu anda Hakkın Rahmetine kavuşan enişte m Aydın ARSLAN iş için Ankara'ya geldi. Aydın Abimi gözlerim dolu dolu bende seninle geleceğim dememle ablamı ikna edişini 'hadi gidiyoruz' diyerek bana sarılışını hiçbir zaman unutmayacağım.
Kar, tipi uzun süren yol da bekleyişlerle en sonunda Elazığ'a ulaştık. Merdivenleri koşarak çıktım. Kapıyı babam açtı. Üzerinde pijamaları, süt kahvesi hırkası omuzlarında, gözlüğünün üzerinden bana bakan yeşil gözleriyle "SENİ ÇOK ÖSGEMİŞİM" diyerek birbirimize sarılmamız keşke o sarılma anında kalabilseydik. Belli bir süre sohbet ettik, bana 'hadi biraz uyu sonra gene sohbet ederiz' dedi. Bu uyumaya gidişimin hayatımızda bir sonun başlangıcı olduğunu bilmeden yatağıma gittim. Uyudum ne kadar zaman geçti bilmiyorum gürültülere uyandım. Babam yoktu rahatsızlanmış acilen hastaneye götürülmüş. Benim babam hastalanmış, benim babam… Direk hastaneye gittim. Yoğun bakıma yatırılmış göremiyorum o an çıldırdım, deli divane oldum. Yanında olmalıydım, nasıl olduysa bir şekilde olduysa yoğun bakıma girdim. Babamın baş ucuna gittiğimde gözlerini açtı ağlama sakın ağlama

diyerek senden bir şey istiyorum onu yap dedi. “BENİ YOĞUN BAKIMDAN ÇIKAR” babam diyecek ben yapmayacağım imkânımı var. Bir şekilde özel odaya alınması gerçekleşti. Özel odada daha rahattı, ara ara konuşuyorduk. Bu konuşmaların son olduğunu bilmeden konuşmak, hasret kalacağımı bilmeden yanında olmak. Zaman ilerledi “kızım bir şeyler oku ben dinleyeyim” en son cümlesi oldu. Elimi elinin üzerine koydum okumaya başladım, gözlerim satırların üzerinde kayarken birden babamın elinin mosmor olduğunu gördüm. Kafamı kaldırdım babamın başı arkaya doğru, gözünden inen bir damla gözyaşı ile bana veda ediyormuş, beni bırakıyormuş. Yıkıldım doktorlar müdahale etmelerine rağmen son gerileşti. Babam bir damla gözyaşı ile bana veda etti.

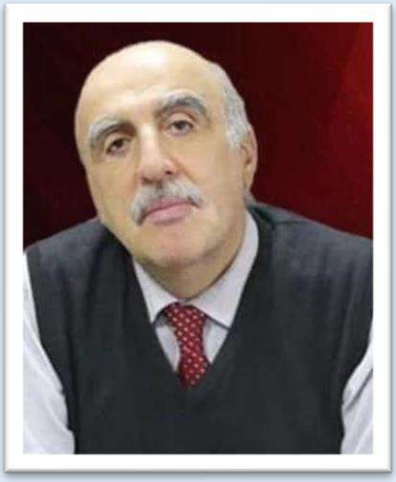
O anlardan sonrası bir kabus en son hatırladığım Hastaneler Caddesinden Yeni Camiye bağırarak koşuşum ve birinin beni kolumdan tutarak eve götürüşü. Sonrası aşırı üzüntünün getirmiş olduğu birilerinin yardımı olmadan yürüyemediğim günlere adım attım. Tek başıma kalkamıyor, yardım almadan adım atamıyordum. Çok üzgün, yorgun, biçare haldeydim. Sonra görülen ikinci rüya ile yeniden doğdum. Rüyamda babam bana sarılmış, elleriyle hafif hafif vururken kulağıma “Yeter artık kalman gerekiyor. Her kes çok üzülüyor haline, şunu unutma kızım ben artık gelemem sizi burada bekliyorum.” Uyandığımda dünyalar benim olmuştu babam bizi beklediğini söylemişti. O gün ayağa kalktım kalbim çok huzurluydu. Yıllar sonra Kur’an okurken karşılaştığım bir ayet ile bu rüyayı bağdaştırdığımda bir kere daha doğdum. Ayet “…kulluğunuzu en iyi şekilde gerçekleştirin ki sizleri sevdiklerinizle cennetime kabul edeyim.”

Her yaşananlarda bir hikmet olduğunu hissettiren Rabbime elhamdülillah, böyle bir babayı bize lütuf ettiği için Rabbime elhamdülillah, bize merhameti, saygıyı, yaratılanı yaratandan ötürü sevin diyen babamıza Allah tan rahmet diliyorum.

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90 ARAYINIZ...

BİR KADİM DOST, ŞEREF TAN…

Rahmetli Şeref Tan'ın Hakk'a yürüyüşlerinin üzerinden 29 yıl geçmiş…
Bir kadim dostu her geçen yıl daha fazla özlüyoruz! Ona, O'nun yürekli kişiliğine günümüzde o kadar çok ihtiyacımız var ki?

BEDRETTİN KELEŞTİMUR

Şeref Tan 1937 Elazığ'a bağlı şimdiki adıyla Yurtbaşı olan Hoğu doğumlu… İlkokulun bir kısmını doğduğu köyde ve kalan kısmını Elazığ'da tamamladı İlkokulu bitirdikten sonra yatılı olarak Erzurum Yapı Enstitüsüne gider… Küçük yaşta babasını kaybedecektir. Erzurum'da gurbette biricik ağabeyinin vefat haberini alacaktır. Gurbet ve Acı onun şiir ve sanat dünyasını etkileyecektir. 1956 yılında Okulu bitirdikten sonra; Öğretmenlik yılları başlayacaktır.
O görev insanıdır… Çalışkanlığıyla, marifetiyle, hüneriyle ön plana çıkar. 1970'lerde, İzmir Erkek Sanat Öğretmen Okulunu bitirir… Bu yıldan itibaren Zonguldak Ulus ve Denizli Çal Sanat Okulunun Kurucu Müdürlüğü ve Öğretmenliği yaptılar. 1982 yılında emekli olarak Elazığ'a geldiler…
Gurbet dolu bir hayat ve özlemindeki Elazığ… 1982 yılından itibaren Elazığ'ın en köklü gazetesi Turan Gazetesi'nde; Yazı hayatına başlayacaklar… Gazeteci Kimliğinin yanı sıra 'eğitimci-yazar' olarak aramızda anılacaktır.
Elazığ Basın Hayatında üç önemli dönem vardır; Mamurat'ül Aziz Gazetesinin Genel Yayın Yönetmenliğini de yapan; Şair Hacı Hayri Bey ve Çırpanızade Ali Haydar Bey Dönemi… Yeni Fırat Gazetesini çıkaran Av. Fikret Memişoğlu Dönemi… Ve 1985'lerden itibaren de, Şeref TAN ve arkadaşları diyelim…
Her üç ismin ortak özelliği de; "Harput Kültürüne, Sanatına, Edebiyatına…" aşina/ veya vakıf olmaları
Dönemlerinin, "güçlü mütefekkirleri ve şairleri…" oluşlarıdır. Bu insanların varlığıyla Elazığ'da; "Edebi Gazeteciliğin…" geliştiğini söyleyebiliriz.
1930 Mayıs'ında yayın hayatına başlayan, Turan Gazetesi gerçekte; 94 yılın bir ulu çınarı… Ahmet Kabaklı gibi, Cemil Meriç gibi, Ali Rıza Alp, Niyazi Yıldırım gibi birçok usta kalem ve isimler burada yazılar yazmışlar… Gazeteler de "şehrin fikir, düşünce, edebi muhiti…" olarak da anılırlar.
Şeref Tan, 1990'lı yıllarda; Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyet Başkanı olacaklar. Vefatlarına kadar da bu görevi layıkı veçhe yapacaklardır. 1990'lı yıllara baktığımızda; Elazığ; Sivil Hareketlerle Güçlü ve Dinamik bir İlimizdir. Şeref Tan'ın Başkanlığındaki; Gazeteciler Cemiyeti Gayet Aktif Roller Üstlenir.
O dönem gerçekleştirilen mesleki faaliyetlerle birlikte edebi ve kültürel organizasyonlara destek verirler… Uluslararası Fırat (Hazar olacaktır) Şiir Akşamları 1992 tarihinde başlayacak; Ve Türkiye'de, "model alınabilecek…" çok önemli fonksiyonel sanat organizasyonu olacaktır. 1992'li yıllarda; İlk defa profesyonel anlamda, "Kitap Fuarı…" açılacaktır Kitap Fuarını; O yıllarda, "yüz binin üzerinde…" insan gezecekler… Bu fuarda; "edebi söyleşiler, sohbetler, toplantılar…" yapılacaktır.
1992 Ekim ayından itibaren Fırat TV'nin yayına girmesiyle birlikte; Şeref TAN'ın; "yerel haberleri değerlendirildiği…" ilk yerel TV programlar yapılır.
Şeref Tan'ın Cemiyet Başkanlığı dönemin de Ahmet Kabaklı Hocamızın başında bulunduğu; "Türk Edebiyatı Vakfının…" Elazığ Şubesi açılacaktır. Başına da F.Ü. Öğretim görevlisi

Suzan Çataloluk gelecektir. Gazeteciler Cemiyetinin de destekleriyle; "Türk Sanatları ve Tezhip Kursları…" başlayacak!
Ve birçok "usta isimler…" yetişecek, "sergiler…" açılacaktır. O dönemlerde, İl Özel İdaresine ait, "Vali Saim Çotur İş Merkezi…" Başta, FHGC olmak üzere, EMK'nin da içerisinde yer aldığı; "Sivil Toplum Örgülerinin…" birlikteliğinde; "Kültür-Sanat-Edebiyat ve Musikimizin…" faaliyet alanı haline gelecektir. O yıllarda, çok verimli hizmetlere imzalar atılacaktır!
Burada şunu ifade etmek isterim; "Kültür-Sanata yapılan yatırım veya hizmetler; Şehrin geleceğine, geleceğin aydınlık yarınlarına ışık tutacak yatırım ve çalışmalardır!" O dönemin Siyaset ve Devlet Adamlarının da "ilk uğrak yerleri" bu mekânlar olacaktır. Orada, O mekânlarda, şehrin gelecek yıllarını da etkileyebilecek çok güzel faaliyetler yapılacaktır. Bir nev'i "tarih yazılacaktır!" Yine o mekânlardan birisi de, Şener Bulut'un O yıllarda başında bulunduğu; "Kültür Bakanlığı Yayınevi…" Şehrin, "edebi okuludur…" Her Allah'ın günü; Kitap İmza Günleri, Sergiler, Şiir-Sanat ve Musiki Sohbetleri… Dopdolu Geçen Güzelim Yıllar
Şeref TAN, Turan Gazetesi'nde; "Horata…" köşesiyle günlük yazılarına devam etmektedir Çok güçlü bir "hiciv sanatı…" Çok güçlü bir, "mizah ustasıdır…" Bunlar için bir-iki örnek verecek olursak. O günlerde, şehrin suları sıklıkla kesilmektedir Şeref TAN köşesinde suların kesildiği her gün dörtlükle durumu hicveder;

"Elazığ, Kerbela'dır sanma akar boşa su
Damlası dudaklara değse gider hoşa su
Fırat Havzasındayız, insanımıza nispet
Olsun diye başını vurur taştan taşa su"

Bu şekilde, "suların akmadığı günlerde…" aynı uyakla dörtlüklerine devam edecektir.
Siyasette de aynı "edebi üslubu…" görmekteyiz.
Ne der şiirinde; *"Fuzuli günümüzde yaşasa ve devlet memuru olsa idi…"*
Onun meşhur eserine nazire yazacaktır;
"Beni candan usandırdı zamdan Çiller usanmaz mı?
Felekler yandı âhumdan ya Karayalçın yanmaz mı?"
Bu edeple, "edebi üslupla…" devam ediyor.
Mahalli Kültürümüze hem aşina ve hem de ona âşık;
"İpliğe dizilen cevüz gıynağı
Kırılan kalbimin şakgalarıdır
İnne olup batan acı kaynağı
Hasretin yıl süren dakgalarıdır
Her zaman tevazu sahibi ve "haddini bilenlerden…"
"Ya Rab, bizi haddini aşanlardan eyleme
Ya Rab, bizi yolundan şaşanlardan eyleme
Sevgimiz vatan-millet potasında ergisin
Yürekleri kin dolup taşanlardan eyleme"
Bütün çağrısında; "sevgi…" ve "birlik şuuru…" yer alır
"Olacak bayrağımın gölgesinde mezarım
Kalacak elbet baki gök kubbemdeki ezanım
Görmesem, duymasam da hissedeceğim elbet;
Bayrak benim, ezan benim, yattığım yer vatanım"
Şehrimizin kültürünü dantel gibi işleyen "çaydaçıra…" şiirinde;
"Bu oyun hiç bitmesin, bu ateş hiç sönmesin
Birlik ruhu tutuşsun bizim "Çaydaçıra"dan"

Birlik ve beraberlik ruhuna dün olduğu gibi bugünde ihtiyacımız var
Şeref TAN, bir, **“Harput Beyefendisi…”**
Sessiz, sakin ve de, “vakarlı-edepli” bir duruşu vardı
Öfke insanı değildi; sükûtu tercih ederdi…
On parmağında, on hüner var derler ya; “hüner ve marifet…” sahibiydi
Kalemi her bakımdan da güçlü ve verimliydi;
O bir, “hat sanatçısı…” O bir, “tezhip ustası…” O bir, “ressam…”
Çizgileri gayet net ve sağlam; “kişiliğini…” yansıtıyordu
O bu şehrin, “sazını, sözünü, sohbetini, oyununu…” bilir!
O bu şehrin, “dilini, kültürünü, adabını…” bilir!
Ve en güzeli, “bildikleriyle…” asla, “cimri…” değil;
O, “ak saçlı, tebessüm eden yüzüyle de…” PAYLAŞANDI/ ÜLEŞTİRENDİ!
Abdurrahim Karakoç’un, “Ölüm…” mısrasını kitabına almıştır;
“Ölüm bizi çağıran sessizliğin sesidir
Dünyadaki koşunun mezarda bitmesidir”
Şeref Tan ise, “vasiyet” dörtlüğünde şöyle der;
“Son zahmetim olacak çinlesin dostlar beni
Üstüme torpahğ atıp çiynesin dostlar beni
Uğramamak üzere ayrılmadan yanımdan
Fatiha bağışlayıp dinlesin dostlar beni”
Son kaleme aldığı yazılarında ne diyorlar;
“Hazan mevsimidir “Kasım” ayı.
Sararıp dökülen yapraklar hüznü çağrıştırırlar”
Kasım-1995 tarihinde, “sessizce…” aramızdan ayrıldılar
Kasım-2024 yılındayız; “hatıralarınla…” birlikteyiz

ŞEREF TAN'LA HATIRALARIM

Rahmetli Şeref Tan'la 1985 yılında kutladığımız "Kültür Sanat Festivali"nde Çaydaçıra gazetesini bastırmak için Ankara'ya gitmiştik.
Şeref Tan orada bana bir şiir verdi. Şiir Harput'un eski Belediye Başkanı Mehmet Koçdemir'e aitti. Şeref Tan bana dedi ki bu şiiri Belediye Başkanı Mustafa Temizer verdi. Bu şiiri mutlaka gazeteye koyun demiş. Ben şiiri aldım biraz inceledim şiirin bazı kıtalarında mahzurlu mısralar vardı. ŞEREF TAN'a dedim ki ben bu şiiri gazeteye koymam. Harputlular için uygun olmayan mısralar var!

GÜNERKAN AYDOĞMUŞ

Şeref Tan bunun üzerine Temizer Hoca ısrarla bu şiiri gazetenin bir yerine mutlaka koyun dedi. Şiiri yeniden inceledim ve Şeref Tan'a dedim ki, "Bize Gelenler" diye bir köşe yapalım bu şiirin mahzurlu olmayan kıtalarını Mehmet Koçdemir'in bize yolladığı bir mektupmuş gibi yayınlayalım. Neticede öyle yaptık. Gazetenin bir yerinde 'Bize Gelenler' diye bir köşe açtık ve bu şiirin belli bölümlerini burada Mehmet Koçdemir imzasıyla yayınladık.
Gazeteler basıldı ve bu ofset gazeteyi alıp Elazığ'a döndük. Temizer Hoca Şeref Tan'a "Koçdemir'in şiirini de bastınız mı?" demiş
Rahmetli Şeref Tan ıkıla sıkıla Temizer Hocaya maalesef basamadık demiş.
Mehmet Koçdemir gazeteyi almak için Temizer Hocanın yanına gelir şiirinin basılmadığını öğrenince Şeref Tan'ı aramaya başlar. Ne var ki Koçdemir Şeref Tan'ı tanımamaktadır. Harput'ta festival günü o kalabalıkta Şeref Tan'ı gördüğü herkese sorup durur.
Bu arada Şeref Tan'a da rastlar ona da "Şeref Tan'ı gördünüz mü?" diye sorar. Rahmetli Şeref Tan "Buralarda geziyordu" diye cevap verir. Durumu bana anlatınca dedim ki Allah vere biri seni göstermeye. Koçdemir, Şeref Tan'ı bir türlü bulamaz ve Şeref Tan Mehmet Koçdemir'den kurtulmuş olur.

****

Harput Kayabaşı Lokantasında bir protokol yemeğindeyiz. Yemeği yedikten sonra herkes dışarıya çıkıp dışarda çay içiyor fotoğraf çekiyordu. Rahmetli Şeref Tan dışarı çıkmamış, içeride oturmuş sigara içiyordu. Bir tanıdık fotoğrafçıyı buldum ona dedim ki, İçeri gir ve Şeref Tan'ın sigara içerken fotoğrafını çek. Yalnız sigara içtiği kesin belli olsun. Fotoğrafçı hakikaten Şeref Tan'ın sigara içerken çektiği fotoğrafı bir gün sonra bana verdi. Rahmetli Şeref Tan'a bu fotoğrafı göstererek bunu yengeye vereceğim dedim. Birden tavrı değişti. Bana sakın verme dedi. Anladım ki yengeden biraz çekiniyor. Ben ısrarla vereceğim dedikçe, "Ben sana verme diyorum" dedi. Benim ısrarımı görünce, "Ver! Çok çok bir elbise kaybederim" dedi. Sonradan öğrendiğime göre Eşiyle sigara içmeyeceğine dair iddiaya girmiş. Hanımı içersen bana bir elbise alacaksın tamam mı demiş. Tabi bunu bizzat kendisinden öğrendim.

****

O günlerde Ege'de Yunanlılarla söz düellosuna girmiştik. Sebep bizim "HORA" isimli petrol araması yapan bir gemimizdi. Yunanlılar bizi tehdit ediyorlardı. Bizim donanmamız da HORA'yı korumaya almıştı. Rahmetli Şeref Tan bu durumda HORA'ya bir şiir yazdı. "Billahi sizi Horalarız" diyordu.

Bu şiir üzerine bende Şeref Tan'a nazire olarak bir şiir yazmıştım. Tabi bu şiirler TURAN gazetesinde yayınlanıyordu.
Şeref Tan'la HORA yüzünden tutuştuk. Bir o yazıyor, bir ben yazıyordum. O şiirler TURAN gazetesi arşivinde duruyordur.

****

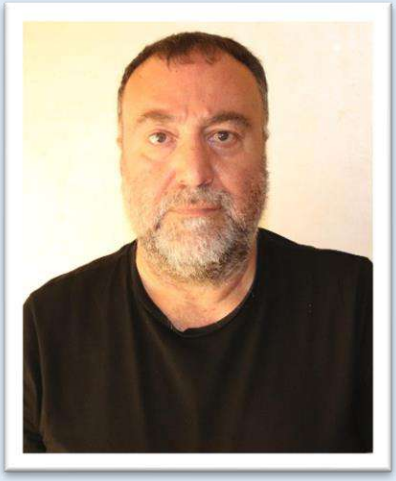
Rahmetli Eski Belediye Başkanlarından Şükrü Kacar, o günlerde bir şiir kitabı için arkadaşlardan şiirler topladı. Tabi şiir kitabı basıldı. İçerisinde Elazığlı birçok arkadaşın şiiri vardı. Gazeteciler Cemiyet Başkanı da Şeref Tan'dı. Şükrü Hoca kitabı bastırdı ama satmada büyük sıkıntı çekiyordu. Bayağı masraf etmişti. Bir gün cemiyete geldiğinde Şeref Tan'a dert yandı. Dedi ki, "Yahu bu kitabı kime alın desem diyorlar ki o kitapta sağcı faşistlerin şiiri var biz almayız!" Şeref Tan bunun üzerine Şükrü Kacar Hocaya şu cevabı veriyor, "Hocam bana da diyorlar ki bu kitap solcu komünistlerin şiir kitabı!" Hoca bu cevap karşısında şaşırıyor. "Peki nasıl satacağız" diyor. Bunun üzerine Şeref Tan Hocam diyor, "biz ancak eski destan satanlar gibi boynumuza bir teyp asıp cami önlerinde satalım."

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90 ARAYINIZ...

Bir Değerli Kalemin Ardından:

Şeref Tan'ı Anarken

Elazığ'ın basın tarihinde iz bırakan, mesleğine adanmış bir insanı, Şeref Tan'ı anarken kelimeler yetersiz kalıyor. Yıllar boyunca Turan Gazetesi'nde beraber çalıştığım Şeref ağabey, sadece gazetemizin başyazarı değil; hak, hukuk ve vicdanın simgesi, halkın sesi, adaletin yılmaz savunucusuydu. Onunla omuz omuza çalışmak hem bir onur hem de unutulmaz bir deneyim oldu.

MURAT TURAN

Şeref Tan'ın gazetecilik anlayışı sıradan bir meslek pratiğinin çok ötesindeydi. Onun için gazetecilik, halkı aydınlatma sorumluluğunu üstlenmek, doğrudan şaşmamak ve her koşulda gerçeğin peşinde olmak demekti. Şeref ağabey, kalemiyle sadece olayları anlatmaz, memleketin derdine ortak olur, halkın hislerine tercüman olurdu. Öyle ki yazılarını okuyan herkes, kendini ve yaşadığı sorunları bir ayna gibi o satırlarda bulurdu.

Ben, gazeteye ilk başladığım yıllarda, haberleri yazarken çoğu zaman hızla geçip detayları gözden kaçırırdım. Bir gün, bunu fark eden Şeref ağabey beni yanına çağırdı. "Murat," dedi, "bu meslekte hız önemlidir, ama hızın yanında doğruluk ve derinlik de olmalı. Sen haber yaparken bu memleketin sorunlarını sadece bir haber olarak değil, halkın bir sesi olarak dile getirdiğini unutmamalısın." Bu sözleri öyle içten bir şekilde söylemişti ki, o an söylediklerinin ağırlığını derinlemesine hissettim. Kısa bir duraklamadan sonra ekledi: "İnsanlar, gazetede her sabah yazdıklarımızla güne başlıyor. Bizim yazdıklarımız onların sesi, onların gözüdür. Bu sorumluluğu hep taşı ve her kalemi halkın çıkarını gözeterek kullan."

O gün söyledikleri, benim için dönüm noktası oldu. Şeref ağabeyin gazeteciliğe duyduğu saygı ve halka olan sorumluluğu, mesleğe olan bakış açımı tamamen değiştirdi. Onun yanında geçen her gün, öğrendiğim her ders, meslekte attığım her adımda bana yol gösterdi. Şeref ağabeyin bize bıraktığı bu miras, Elazığ basın dünyasının temel taşlarından biri olmaya devam ediyor.

Yıllar geçse de Şeref ağabeyin halkın dertlerini nasıl sahiplenip yazılarına işlediğini hatırlıyorum. Onun kaleminde hiçbir zaman sıradan bir yaklaşım yoktu; her yazısı, halk için yazılmış bir dilekçe, bir feryat, bir umut ışığıydı. Turan Gazetesi'nde onunla çalışma onuruna sahip olduğum için kendimi her zaman şanslı hissettim. Şeref ağabeyin yazıları sadece o dönemin meselelerini değil, evrensel bir adalet ve insanlık arayışını da yansıtırdı. Bu yüzden Şeref ağabeyin ardında bıraktığı miras, bugün Elazığ'da gazeteciliğin yüz akıdır.

Bize bıraktığı bu güçlü değerleri yaşatmak, onun doğruluk ilkelerine sahip çıkarak halkın sesi olmaya devam etmek benim ve diğer meslektaşlarım için büyük bir sorumluluk. Şeref Tan'ı rahmet ve minnetle anıyorum. Onun kalemi, hakikate olan sadakati ve halkın yanında durma kararlılığı, benim ve tüm meslektaşlarım için her zaman bir ilham kaynağı olacak. Şeref ağabeyin bıraktığı bu emaneti yaşatmak ve onun izinden yürümek, bizim için hem bir onur hem de bir sorumluluk.

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90 ARAYINIZ...

İLK TANIŞMA

Daha çok gençtim…19 yaşındaydım herhalde. Kelamı da kalemi de seviyordum. Şiir vazgeçilmezimdi. Şiirler yazıyordum, şair olabilir miydim? Bilmiyorum. Yazı yazmak beni rahatlatıyordu, yazar olabilir miydim? Bilmiyorum…
Bu hal üzre, akrabam olan ve ağabeyim olarak sevdiğim Serhat Kabaklı, hadi gel dedi bana, "hadi gel seni Turan Gazetesi'ne götüreceğim."
Gittik…

MURAT KUŞÇUBAŞI

Rahmetli İsmet Turan oturuyordu idare masasında…Serhat abi, beni tanıştırdı, kısa bir sohbet sonrası, hayalim gerçek oluyordu…Hafta da bir gün, salı günü ikinci sayfada ismini benim koyduğum bir köşem bu köşede yazı ve şiirlerimin yayınlanacağı onaylanıyordu…
Çerçeve adlı köşeme ilk yazı ve şiirlerimi el yazısıyla yazıp, pazartesi günü erken saatlerde Turan Gazetesi'ne tekrar gittim… İsmet Turan'a yazımı uzattım…Yazıma şöyle bir baktı, masanın üzerine bıraktı, bir süre soru cevaplarla muhabbet ettik…Masanın üzerine bıraktığı yazıyı eline alıp bana uzattı, kapıdan girişte sağ tarafta ki masayı işaret ederek; "bundan sonra yazılarını bana değil Şeref Tan'a vereceksin, bak orada, git tanış…"

İLK MUHABBET, HEİDELBERG

Hiç beklemeden Şeref Tan'ın masasına yöneldim.
Üstten düz kesik, altı oval bir gözlük vardı burun kemerinin üstünde duran, saçları yer yer kır hafif dalgalı bir adam…Belli ki takip etmiş daha ilk günden benim geliş gidişimi, belli ki biliyor amacımı…
Kafasını hafifçe kaldırıyor, elini masanın üzerinde bana doğru uzatıyor, "merhaba ben Şeref Tan" diyor…Tokalaşıyoruz.
İsmimi bile söylemiyorum o an, otur demeden oturuyorum masanın önünde ki sandalyeye, yazımı uzatıp, "benim yazılarıma siz bakacakmışsınız" diyorum… Başını sallıyor Şeref Tan, tekrar elini uzatıyor, bu defa tokalaşmak için değil, yazıyı istiyor…Okul yıllarından kalan çizgili defterden kopartıp yazdığım yazı kağıtlarını uzatıyorum Şeref Tan'a…Gözlüğünü biraz daha burnunun ucuna doğru sürüp, yazımı okumaya başlıyor…Çerçeve başlığı altında kısa kısa şiirlerim ve kısa kısa nesirler var…
"İyi…" diyor…
Yazıyı aşağıda matbaaya götür, Haydar Bey'e ver ki bassın…
Haydar Bey, matbaa'da mı? O mu basacak yazımı?
Hafifçe başını sallıyor, muzip bir gülümseme de var yüzünde, anlamıyorum…Koştura koştura aşağı inip, Gölcük Sineması'nın kapısından içeri giriyorum. Sinema salonunun sol tarafında matbaa… Oraya yöneliyorum…Üç kişi var içeride…İlk gördüğüme soruyorum… "Haydar Bey nerede?"
Kimse tanımıyor Haydar Bey'i, kimse bilmiyor…
Tekrar Şeref Tan'ın yanına gidiyorum…Şeref abi, demeden…Şeref Hocam demeden direk konuya giriyorum, bu Haydar Bey kim, aşağıda kimse tanımıyor…
Masadan kalkıyor, düş önüme diyor, bana cevap vermeden…Aynı yolu tekrar dönüyorum Şeref Tan'ın ardından…Matbaaya giriyoruz…O üç kişi selam veriyor, hoş geldin Şeref abi diyorlar…
Makinalardan birinin başına geçiyor Şeref Tan, yanına çağırıyor beni…Yanına varınca, makinanın ön kısmında ki bakır renkli kabartma yazıyı gösteriyor; "aha Haydar bey"

diyor…Yazıyı okumaya çalışıyorum, ne yazıyor, Haydar Bey mi? Okuyorum:" HEİDELBERG" …
Şeref Tan'ın bakış açısı, onun ironisi, onun nüktedanlığı ve Elâzığ ağzına hakimliği ile Alman markası HEİDELBERG, Haydar Bey oluyor…Ben de ters köşe oluyor ve Şeref Tan ile tanışmış oluyorum…

ATIŞMALAR

Şeref Tan ile tanışmamızın akabinde günler, haftalar, aylar ve yıllar hemen hemen hiç ayrı geçmiyor…
Bir işim var artık Turan Gazetesi'nde…Bir mesaim var artık Şeref Tan ile…
Şeref Tan ile oturuyor, Şeref Tan ile kalkıyorum…Çay içmenin, sohbetin, susmanın zevkine onunla varıyorum…
Yeni dostları onunla tanıyorum…Günerkan Aydoğmuş, Bedrettin Keleştimur, Eşref Turan, Murat Turan, Turan Turan…Şener Bulut…Şair dostlar yazar dostlar… Yeni dostlarla birlikte şiir yazma, yazı yazma zevkim doruğa ulaşıyor…Daha çok yazıyor daha çok okuyorum…
Şeref Tan ile şiir atışması yapanları görüyorum…gençlik işte, hemen oldum diyerek, Şeref Tan'a karşı ilk atışma şiirimi yazıyorum…Şiiri Şeref Tan'a veriyorum, bakıyor, ses çıkarmıyor, eleştirmiyor…Cevap yazar diye düşünüyorum, yok…İkinci atışma şiirimi

yazıyorum…Yine cevap yok…Olmamış da demiyor, "sen kimsin de bana böyle sözlerle şiir yazıyorsun da" demiyor…Altı şiir peş peşe yazıyorum…
Yedinci şiirim biraz daha dolu, daha keskin…Başkası olsa egosuyla beni daha ilk şiirimde kapı dışarı eder…Yok…Onda ego yok…Olgunluk tavan…Benim gibi kendini olmuş zanneden bir genci bile kırmıyor…Susarak olgunlaştırıyor…Ve yedinci şiirim de bana bir sürpriz yapıyor. Turan Gazetesi'nde şiirim yayınlanıyor hem de onun atışmaya cevabıyla…
Zevkten dört köşeyim. Atışmalar başlıyor…Oldum mu ne? Olmadığımı biliyorum…Ama onunla olmak güzel işte…Şeref Tan ile olmak olgunlaşmak güzel…Ona pirim demiştim. Pirimdir… Bana şiir yolunu açan aynı zaman da, ne zaman susmam ne zaman konuşmam gerektiğini öğreten pirim…
Bazen şiirle, bazen nükteyle, bazen eylemle, bazen susarak bana hayatı şiir gibi, nesir gibi öğreten pirim…Bazen ağabeyim, bazen babam kadar sevdiğim…
Aslında tanıştığımız günden belki de vefatına kadar çok anı var onunla birlikte paylaştığım, benim için önemli olan…Şu anda bir bir film karesi gibi geçiyor aklımdan, sayfalara sığmaz belki yazmaya devam etsem…
Fazla uzatmadan anılarıma tebessüm edip ona Fâtihalar bağışlayıp noktalıyorum yazacaklarımı… Mekânı cennet, ruhu şad olsun…

KIRLANGIÇ'A ŞİİR

Şiirde bereket var, galiba sen kurudun
Şu şairlik yönünü göster de görek Hocam.
Sen ki, Çaydaçıra'ya destanları vururdun
Şöyle bir "hey heey" de de irkilek, duyak Hocam.

Nerede hani şimdi kalemin, kağıdın yok?
Bana cevap verecek mecalin, takatın yok.
O haykırış, o nida kesilmiş, gırlağın yok.
Di hadi, bir sirkelen yaz da biz görek Hocam.

Sis çevirmiş etrafın özünü göremedim
"Ben de şairim" dedin, şiirin deremedim.
Yek yazmıştım, dü oldu cevaban eremedim
Hiç değilse bir hak ver, anlıyak, bilek Hocam.

Harabe Harput değil, harabe sensin zahir
Sen cevap vermedikçe: dil akrep, kalem zehir,
Sen sade bir damlasın, ben ise oldum nehir
Damlada çoğal hadi, çoğal da çimek Hocam.

Yine son buldu şiir, yine kelamım bitti
"Kırlangıç" deyip yazmak artık canıma yetti
Murat'ım bu kadar söz şimdi kulağa gitti
Al kalemin, kağıdın yaz da okuyak Hocam.

Murat Kuşçubaşı

GİBİSİN

-Bana meydan okuyan yolun başındaki genç şaire-

Olur dedik böyle şeyler gençlikte,
Lakin sen cızmayı aşar gibisin.
Daha başlangıçta, hemin beşikte
Yatiken kaynayıp taşar gibisin.

Eyice bişmemiş, kavrulmamışsın,
Diyar-ı gurbete savrulmamışsın
Akıp, bozbulanık durulmamışsın
Kendince çağlayıp coşar gibisin.

Geçiniken ekmek elden, su gölden
Nasibin almadan ataşdan, külden,
Bahseder olmuşsun bülbülden, gülden,
Bir bilinmez yöne koşar gibisin.

Pir elinden dolu (bade) mi içtin?
Yoksa kendine bir üstad mı seçtin?
Hele ki, nasıl serinden geçtin?
Sevdadan bey haber yaşar gibisin.

Benim neden cevap vermediğime,
Koşarak meydana gelmediğime,
Açık blöfünü görmediğime
Akıl erdirmemiş şaşar gibisin.

ŞEREF TAN
Elazığ 27.06.1991

ŞEREF TAN'IN ŞİİRLERİNDE HARPUT İMAJI

Şeref Tan, 1937 yılında Elazığ'ın şimdiki adı Yurtbaşı olan Hoğu köyünde dünyaya gelmiştir. İlkokulu bitirdikten sonra Erzurum Yapı Enstitüsü imtihanlarını kazanır. Böylece gurbet acısıyla ilk kez Erzurum'da tanışır. Daha sonra İzmir, Diyarbakır, Zonguldak, Denizli illerinde pratik sanat okulu öğretmenliği ve idareciliği yaparak 1982 yılında emekli olup memleketi Elazığ'a yerleşmiştir.

Prof. Dr. Tarık ÖZCAN
Fırat Üniversitesi Harput Uygulama ve Araştırma Merkezi
Geçmişten Geleceğe Harput Sempozyumu, Elazığ 23-25 Mayıs 2013

Emeklilik sonrası Elazığ'daki kültürel faaliyetlerin öncülüğünü yaparak arkadaşlarıyla birlikte Yeni Çağ gazetesini çıkarmaya başlar. 1992-1993 yıllarında birkaç arkadaşıyla birlikte Fırat Şiir Akşamlarını organize eder. Fırat şiir Akşamları 1995 yılından itibaren Hazar Şiir Akşamları adıyla günümüze kadar her yıl düzenlenmektedir. Şeref Tan, şiirlerini Elazığ'ın kültür tarihi bakımından önemli olan Turan, Yeni Çağ, Uluova, Nurhak ve Fırat gazetelerinde yayımlamakla kalmaz; aynı zamanda, Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığını da yürüterek Elazığ'ın basın hayatına önemli katkılarda bulunur. Bu güçlü şair, 28 Kasım 1995 tarihinde ani bir rahatsızlık sonucu vefat etmiştir.

Şeref Tan, Harput şairleri içerisinde yetiştiği coğrafyayla sıkı bağları olan ender şairlerden birisidir. Uzun yıllar gurbette kalması bu güçlü şairin yaşadığı coğrafyaya çok güçlü bağlarla bağlanmasına yol açmıştır. Bunu kendisi de bir konuşmasında ifade etmektedir: "Harput şivesini ve yöresel deyişleri şiirde benden daha iyi kullanan yoktur. Ama ne gariptir ki bu tür şiirlerimin hepsi de Elazığ'dan uzakta olduğum dönemlerde yazılmıştır. Elazığ'da olduğum zaman ne hikmetse bu tür şiirleri yazamıyorum" (Soğukpınar 1996: 3). Kendisi, sanatkârların çoğunlukta olduğu bir aileden gelmektedir. "Harputlu Rahmi ile akrabalık bağlarının oluşu yönünden ırsî his ve duygu bağlarının, dolayısıyla şairlik vasfının bulunması tabiîdir." (Onur, 1997: II). Yine Elazığ yöresi folklorunda meşhur olan Hadi Harput'a Gidek şiirinin şairi İshak Refet Acaralp'la aynı soydan gelişi şairliğin onda ırsi olduğunu göstermektedir. Bunun dışında Hacı Hayri Bey, Şirinzade Muallim Sadi, Sefer-zade Hacı Raşit Efendi ve Kanbalak-zade Hazmi Efendi gibi yörenin maruf şairlerine nazireler yazması, onun Harput yöresi şiirini yakından takip ettiğini göstermektedir. Ancak onun şiirlerinde asıl etkili isimler Elazığ Fırat dergisini çıkaran Fikret Memişoğlu ve destan şairi Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'dur. Bu iki şairin şiirlerinde etkili olan isimse Elmas Yıldırım'dır. Elmas Yıldırım, gerek Şeref Tan'ın gerekse Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nun etkilendikleri en önemli isimdir. Rusya'nın Azerbaycan'ı işgali üzerine Azerbaycan'dan kaçarak Türkiye'ye

sığınan ve uzun yıllar Elazığ ve yöresinde nahiye müdürlüğü yapan Azerbaycanlı bu değerli şair, Elazığ ve yöresinde modern şiirin kurulmasına büyük bir katkıda bulunmuştur. Onun Hüseyin Cavit, Ziya Gökalp ve Hüseyin Nihal Adsız etkisiyle yazdığı şiirleriyle Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu ve Şeref Tan'ın şiirleri karşılaştırıldığı takdirde bu etkilenmenin bütün yönleriyle açığa çıkarılacağına inanmaktayız. Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, bu etkilenmeyle milli romantik duyarlığa yönelmiş ve Türkiye Türkçesinin İstanbul ağzını kullanmıştır. Şeref Tan ise milli romantik duyarlığı mahalli söyleyişle birleştirmeyi tercih etmiştir. Şeref Tan'ın bu tavrında, Elazığ'dan uzakta yaşamasının ve Fikret Memişoğlu'nun tesirinin önemli bir rolü vardır. Harput ağzına ait özellikler, onun şiir iklimine en tabiî halleriyle girmektedir. Şair, söylem biçimini Harput ağız özellikleriyle o kadar başarılı bir biçimde kaynaştırmıştır ki bir bakıma bu tür söylem biçimi onun şiirinin olmazsa olmazı haline gelmiştir.

SİSLER ARASINDA
Ağız, burun bürüklenmiş, oyalı çit başında,
Saçlar dögi, topbuğunu, galem oyni gaşında
Müşabağınasında son olarak gördüğüm
Gül üstünde çiğ tanesi dökülen gözyaşında (1997: 11)

Harput ağzının bin yıllık ahengi, kullanılan kelimeler aracılığıyla şiirin ses kâinatında hükmünü sürdürmektedir. Gerek anlam gerekse ses düzeni bakımından birbirleriyle uyum içerisinde olan bu mısralarda yöresel ağzın başarılı bir biçimde yerel imajlar oluşturma yeteneği sergilenmektedir. "Ağız ve burnun bürüklenmesi", "galemin gaşda oynaması" ibareleri, imge anlayışı bakımından özgündür. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Harput ağzına dair yapılacak bütün çalışmaların yolu Şeref Tan'ın şiirlerinden geçmektedir. Şeref Tan'ın şiirlerini topladığı Hadi Harput'a Gidek (Tan 1997: 201 s) isimli şiir kitabı, Zülfi Güler'in Harput Ağzı ve Nadir İlhan'ın Elazığ Ağzı isimli akademik çalışmalarının müracaat etkileri ilk kitaptır. Hadi Harput'a Gidek kitabının sözlük kısmı (ss. 195-201) Harput ağzında kullanılan yöresel kelimelerin önemli bir dökümünü yapmaktadır. Şeref Tan'ın sehl-i mümteninin en güzel örneklerden birisini verdiği aşağıdaki mısraları;

Ot geldim palah gidim boşa geçti bu ömür
Garşı koymah mümkün mü, yuhardan geli emür (s. 18)

Harput insanının hayat ve ölüm arasındaki ömrünü tevekkül ve rıza ekseninde değerlendirişinin en güzel örneğidir. "Palah", garşı goymah" ve "yuhardan" kelime ve kelime gruplarının yüreğimizi bütün yönleriyle kuşatarak akciğerlerimize doğru bütün samimiyetleriyle inmeleri, bu kelimelerin Harput insanın ruh iklimindeki yerini göstermektedir. Harput insanı, bir şeye inanıyorsa onu bütün samimiyetiyle kendisine mal etmektedir. Bu samimiyeti onun kelime ve cümle düzeyindeki vurgulama biçiminde görmek mümkündür. Bunun en güzel örneklerinden birisi Şeref Tan'ın şiirlerinde sık sık kullandığı "gadan alam" ibaresidir. Bir başkasının günahını ve kötü kaderini yüklenecek kadar fedakârlık kokan bu ibareyi, Harput insanının günlük konuşmasında her an duyabilmek mümkündür. Şeref Tan'ın şiirlerinde Harput'a dönük imgelerin büyük bir kısmı, özlem duyulan geçmiş hayatın ve bu hayatın içerisindeki geleneksel sahnelerin canlandırılmasıyla yeni hayat tarzımızın eleştirisi şeklindedir.

ACIMAK
Şimdinin çağaları
Ne mozik çevirmesini,

Ne aşuğh oynamasını büliler.
Sağ sakka nedür ? desen
Üzen bakıp güliler.
Ne huyladacak bir deli,
Ne matal söliyecek "nene" buliler
Otiriler televizyonun karşısına pum guşu gibi
Ona baha baha şaş beş oliler
Dillerinde yabancı dizilerden
Reklamlardan aşırılmış birkaç söz
Papağan gibi onları söliler (s. 16)

Eski hayatımızın çocukluğuna dönük "mozik çevirmek", "aşık oynamak" gibi oyun sahneleriyle masal anlatma geleneğimizin hatırlatıldığı bu şiirde, yeni hayat tarzımızın tek düzeliği anlatılmaktadır. Eskinin yüceltilmesi ve yeninin eleştirisinin yapıldığı bu şiir, eski hayat sahnelerine ait bir dizi imge üzerine kurulmuştur. Papağanlaşmak, bir bakıma sıradanlaşmak ve anlamlı hiçbir şey üretmemektir. Şiir içerisinde isimleri zikredilen oyunların yanı sıra "büliler", "nedür", "güliler", "buliler", "otiriler", "oliler", söliler" eylemleriyle "üzen, "nene", "pum guşu", "şaş beş" gibi yöresel isimlendirmeler ağırlıklı bir yer tutmaktadır. Bütün bu kelimelerle nesc edilen (dokunulan) şiir, atmosfer bakımından tam bir Harput yöresi şiiri olma özelliğini kazanırken eskinin anlatımı, şairin belleğinde bir düş izlenimini vermektedir. Kendisine yabancılaşan şimdiden kaçan özne, geçmiş zamana dönmenin imkânsızlığını görünce bu yitirilmiş zamanı, şiirin dünyasında yeniden inşa etmeyi tercih etmektedir.

DÜŞ GİBİ
Boz başak, sarı sıcak buluşanda
Gedekler bir tutam balçık,
Tosunlar söğüt gölgesi için vuruşanda…
Mavi gökten bulutların
Paharlardan suların çekildiği
Yorgun akşamlarında
Kubbesine yıldızlar serpildiği
Yaz günlerinin özlemi,
Çok çok gerilerde kalan yıllarda
Çiçek açmış pişotların
Çeper altlarının gizemi
Karpuz kabuğundan
Kağnılar yaptığımız
Çiftli fişnelerden kulaklarımıza
Küpeler taktığımız,
Geleceğe güven ve umutla baktığımız
Günler haniya… (s. 17)

Harput yöresindeki köy hayatına yönelik imgelerin egemen olduğu bu şiirde, şair, çocukluk günlerine duyduğu özlemini ve o dönemin hayat sahnelerini özgün imgeler halinde anlatmaktadır. Doğal hayatın egemen olduğu eski yaşama biçimi, şiirin kanatlarında yeniden yükselmektedir. İşte Şeref Tan'ın şiirlerini Harput yöresi insanına sevdiren en büyük sebep budur. O, geçmiş hayat tarzını okuyucusunun bilinçaltında canlandıracak kelimelerle anlatarak onu, mazinin bu kayıp ülkesine davet etmektedir. Böylece Harput yöresi insanı, onun şiirlerinde geçmişle temasa geçerek yokluğun yurduna yuvarlanan eski hayatlarını

yeniden deneyimlemektedir. Bu vesileyle okuyucu geçmişi yaşanılan zamanda yeniden tecrübe etmek şansını yakalarken şair de bu tecrübeye dahil bir insan olmanın verdiği hazla yanmaktadır. Bütün mesele, bu tecrübeyi başarılı bir biçimde şiirin dünyasına taşımakta yatmaktadır. Yöresel iklimi bu kadar başarıyla canlandırmak, Şeref Tan'ın en büyük özelliğidir. Şairin kolektif bilinçdışından seçtiği bütün imgelerin yöresel menşeli oluşu düşündürücüdür. Bu, onun yaşadığı yöreye karşı duyduğu büyük özlemini ve sevgisini göstermektedir.
Şeref Tan'ın şiirleri sadece bu yönüyle değil, bir başka yönüyle de önemlidir. Jan Asman'ın belirttiği gibi; "kültürel kaynaklar tekrarlanmadıkça korunmaları ve canlandırılmaları mümkün değildir" (Assmann 2001: 91-92). Bu da geçmiş ve şimdi arasında kayan boşluk dediğimiz bir hafıza kaybına yol açmaktadır. İşte şiir, kendi söylemi içerisinde kültürel formları tekrarlayarak koruduğu gibi; aynı zamanda, canlı tutmayı sağlayan bir işleve sahiptir. Şeref Tan'ın şiiri, bu yönüyle yerli ve milli kültürün korunması adına önemli bir işlevi yerine getirmektedir.

UYARI
Bizim höllüklere belenmemişsen,
Avreş'den, halay'dan dad alamazsın.
Gurbet saradında elenmemişsen,
Dost yüzü görünce şad olamazsın.

Hasret ataşında gavrulmamışsan,
Diyardan diyara savrulmamışsan,
Derviş gibi dönüp yorulmamışsan…
İhvan meclisinde ad alamazsın. (s. 38)

Gurbetin bilediği şair, Harput yöresine ait her figürü canlandırmak adına şiirine taşımaktadır. Gerisi bir bahanedir. İlgili şiirde; Harput yöresinin Avreş ve Halay gibi halk oyunları dile getirilerek beden diline ait bir değerin unutulması önlenmeye çalışılmaktadır. Şair, yazılı ve sözlü kültüre ait her değeri, şiirin dünyasında yeniden canlandırarak bir Harput kompleksi kurmaktadır. Bütün mesele canlandırarak korumak ve devam ettirmektir. Diliyle, diniyle, peyzajı, musikisi ve yaşama biçimiyle Haput yöresinin bin yıllık birikimi, Şeref Tan şiirinin omurgasını oluşturmaktadır. Şeref Tan, bir bakıma unutulmaya yüz tutmuş bir kültürün haritasını yeniden çizerek unutulmaktan alıkoymaktadır. O'nun şiiri, Harput insanının ebediyete kadar içerisinde yaşamak istediği rüyasının ta kendisidir.

ÇAYDA ÇIRA
Asırların feryadı döküldü gırnatadan,
Kalbimizin vuruşu duyuldu darbukadan.
Süzülürken civanlar meydana teker teker
Şavkıyan Elazığ'dır, şimdi "Çaydaçıra"dan.
Eriyen damla damla mum değil gözyaşıdır
Harput akşamlarından kalan son hatıradan.
(…)

Çinler iç geçirmenin ürperişi içinde
Dalgaların kıyıya vuruşudur deryadan.
Kenküller savrulmakta bir gençlik rüzgârında
Heyhat ki; zaman akıp devran döner durmadan.
Biz de delikanlıyken yakardır adak mumu

Elimizden aldılar tabakları sormadan.
Bu oyun hiç bitmesin, bu ateş hiç sönmesin,
Birlik ruhu tutuşsun bizim "Çaydaçıra"dan (s. 2)

Türk İslâm düşüncesinin bir seremonisi niteliğindeki bu şiirde, görsel ve sessel teknikler Harput yöresine ait geçmiş ve şimdinin anlatımını başarılı bir biçimde gerçekleştirmektedir. Otantik yapı, bütün figürleriyle ve ağız özelliklerinin en can alıcı örneklerine bürünerek şiirin ikliminde yeniden vücut buluyor. Böylece taşta yıkılan Harput, sözün iklimiyle yeniden vücut buluyor. Çünkü şair, Elazığ'daki birlik ruhunun geçmişin değerleriyle kurulacağına inanmaktadır. Ona göre; din, dil, musiki ve mimarinin hepsi, bu amaca hizmet etmektedir. O, bu çalışmalarını yaparken hiç kimseden hiçbir şey beklememiştir. "Dervişler yaptıklarının karşılığını nasıl Allah'tan beklerse o da öyle yaptı. Kimseden methiye beklemedi. Hep azla iktifa etti. O, bir sanat dervişi olarak yaşamayı tercih etti." (Tan, 2000: 150).
Akrabası olan emekli öğretmen İshak Rafet Acaralp'ın aşağıda iki kıtasını aldığımız Hadi Harput'a Gidek şiirine;

HADİ HARPUT'A GİDEK
İshak Rafet Acaralp

Yağız atı bağladım tarladaki gazzuğa
Toplanın çağalarım hep gidek Elazığ'a
Tefo, İbo, Gakkom gil, Mamoş'u al sen de gel
Dipsiz Göl'le, Şorşorun arasındaki bağa.

Çayırlığa yığılın, tut dibinde çoç edek,
Hasavana tökülen tutları hap hap edek
Domatesnen balcanı doğramıştım güvece
Bişsin onu da yiyek, sonra Harput'a gidek. (s. 110)

nazire olarak yazdığı Harput'a Gidek Nedek şiiri, virane Harput'un olumsuzluğu karşısında onu çok seven şairin ruhsal durumunu göstermesi bakımından önemli bir şiirdir.

HARPUT'A GİDEK NEDEK
Şeref Tan
Yağız atı sal dayı tarladaki gazzuhdan
Eski dadlar yoh olmuş sevgili Elazığ'dan.
Tefo, İbo, Gakkom gil hepsi hatıra oldu
Bülbül sesi kesildi Şorşor'daki o bağdan.

Çayırlığa yığılan çoç eden biz değülük.
Hasavandaki dutu hap eden biz değülük.
Domatesnen, Balcanın dadı, duzu galmamış
Güveç yeyip Harput'a giden de biz değülük.

Yarıçavuş Suyu'nun yalavuz adı kalmış,
Harput ververan olmuş oncaki yadı kalmış.
Arap Baba, Feth Ahmet hepsi bize darılmış
Sarahatun boşalmış Allah feryadı kalmış.

İri Güllü güzelmiş velakin biz görmedik,
Cimşit Hemamındaki sefayı… biz sürmedik.
Bi zaman Nesibe'miş Çatalkaya dilberi
Bize Müsebiya'nin bile değmedi eli.

Mezire'de el ele veren yaren kalmamış
Hacı Serçe, Arpacı, Şedele, Hacı Baloş,
Kışoğlu, Hacı Kaya, Asım Çötelioğlu
Kubbede bir seda bir hoş hatıra kalmış (s. 112)

Harput'un topografyasına ait bir değerlendirme yapmak isteyen her araştırmacının yolu Şeref Tan'ın şiirlerinden geçmektedir. Yer adları, oyun adları, halk oyunlarının adları, bütün bunların dışında Harput'un dününü kuranların isimleri kadın ve erkek ayrımı yapılmaksızın onun şiirlerinde seyr ü sefer yapmaktadır.

"Şeref Tan, şiir kültürü bakımından mahalli dile ve öğelere bağlanmak yerine genel dile yaslansaydı, Türk edebiyatının güçlü şairlerinden birisi olma şansını yakalayabilirdi" (Ahmet Buran v.d.2007: 184).

Jaymes Joyce, Ulysses isimli eseri için bugün genel bir ibare haline gelen çok güzel bir cümle kullanmaktadır: "Bir gün Dublin yıkıldığında bu kitaba bakılarak yeniden kurulmasını istedim." Harput ikliminde bu görevi üstlenecek iki önemli kitap bulunmaktadır. Bunlardan birincisi İshak Sunguroğlu'nun Harput Yollarında isimli eseri ki yazar bu işi nesirle yapmayı tercih etmiştir. İkincisi ise Şeref Tan'ın Hadi Harput'a Gidek isimli şiir kitabıdır. Şeref Tan, bu işi şiirle yapmayı tercih etmekle daha zor olanı tercih etmiştir. Onun büyüklüğü de buradan geliyor.

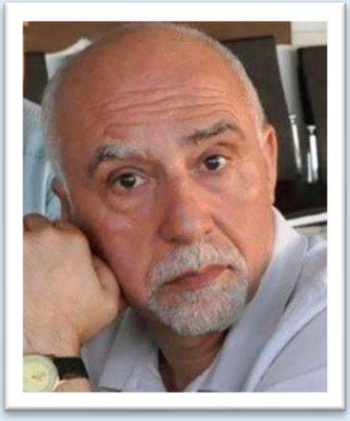
Şeref Tan, şiir kültürü, söylem biçimi ve mısra kurma kabiliyeti bakımından güçlü bir şairdir. Ancak o, şiirinde Harput yöresine ait yerel öğeleri ön plana çıkarmayı tercih etmiştir. Bir şair için bu sakıncalı bir tutumdur. Ancak onun bu tercihine saygı duymamak elde değildir. Yaşadığı yöreye karşı duyduğu büyük sevgi, evrensel temalar yerine yöresel imgeleri kullanmasına vesile olmuştur. Ancak dili kullanma biçimi ve mısra mimarisi bakımından Türk edebiyatında yer alabilecek kadar başarılı bir şairdir. Bunun için Harput ve onun asma katı olan Elazığ var oldukça onun şiiri de var olacaktır.

KAYNAKLAR

Tan, Şeref (1997). Hadi Harput'a Gidek, Elazığ: Çağ Ofset Matbaacılık
Soğukpınar, Abdullah. "Harput Ağzını Çok İyi Kullanırdı", Yeni Çağ Gazetesi (Şeref Tan Özel Sayısı), Elazığ: 25 Kasım 1996, Yıl:1, S. 1, s. 3
Onur, Mustafa Naci (1997). "Harputlu Şair Şeref Tan", Hadi Haput'a Gidek, ss. II-VIII, Elazığ: Çağ Ofset Matbaacılık
Jan Assmann (2001). Kültürel Bellek, çev.: Ayşe Tekin, İstanbul: Ayrıntı Yayınları
Tan Ailesi (1997). "Şeref Tan'ın Hayatı", Hadi Harput'a Gidek, ss. IX-XVIII, Elazığ: Çağ Ofset Matbaacılık
Buran, Ahmet. Ali Yıldırım, Tarık Özcan (2007). "Şeref Tan", Harput'tan Hazar'a Elazığlı Şairler, Elazığ Belediyesi Yayınları Elazığ Kitaplığı Serisi-1, ss. 184-186

ŞEREF TAN

Şeref TAN hocamı Turan Gazetesi'nde yayınlanan İsak Rafet ACARALP'ın yazmış olduğu "Hadi Harput'a gidek" adlı şiirine yazmış olduğu cevap ile "Harput'a Gidek Nedek" adlı şiiri ile tanıdım. Daha sonra yazmış olduğu yazıları takip etmeye başladım.

EKREM KATI

1989 Yılı'nda Harput Posta isimli gazeteyi çıkarmaya başlayınca Rahmetli Şeref TAN hocama "bizim gazeteye de köşe yazar mısın?" dediğimde "sizin gibi gençlere yardımcı olmak bizim görevimiz" deyip başladı. Bizde yayın kurulu olarak Şeref TAN hocamı Başyazar olmasını uygun görüp yazılarını yayınlamaya başladık.

Şeref Tan hocam her konuda bize yol gösterip destek oluyordu. Belirlemiş olduğu konuları araştırıp kendisine götürüp onayını alarak Harput Posta gazetesinde yayınlıyorduk. Daha sonra Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyetine başkan adayı oldu, bana da senide yönetimimde görmek istiyorum dediğinde memnuniyetle kabul ettim. Girdiğimiz seçimi kazandık. Yönetim kurulunda görev dağılımında Başkan yardımcısı olmamı önerince kabul etmekten başka alternatifim yoktu.

Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti'nde ve Harput Posta Gazetesi'nde beraber çalışmaya başlayınca vaktimizin çoğunu beraber geçiriyorduk. Ramazan ayıydı, bana Huzur Restoran da verilen iftar yemeğine Cemiyeti temsilen sen katılacaksın dedi.

-Hocam ben gitmesem olmaz mı ben iftar da dışarıda yemek yemeyi sevmiyorum. Dedim

-Ulan oğlum Ramazan'ın başından beri hep ben gittim. Ben de bir gün ailemle iftar yapayım. Dedi

-Tamam, hocam gideyim dedim ve katılmak zorunda kaldım.

Bir gün Abdullah Şekeroğlu abinin işletmiş olduğu Otağ oyun salonuna gittim. İçeri girer girmez şef garson Rahmetli Tefo önüme geçip "kahveye girişin yasaklandı" dedi.
-Hayırdır neden yasaklandım.
-10 gündür mazeretsiz kahveye gelmediğin için Abdullah abi yasak koymuş. Dedi
Bende oradan ayrılıp direk Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti'ne gittim. Rahmetli Şeref Tan hocama olanları anlattım. Şeref Tan hocam önünde bulunan Daktiloya bir A4 kâğıdı taktı başladı bir şeyler yazmaya. Yazıyı bitirince kâğıdı çıkardı çekmeceden Cemiyetin kaşesini çıkardı, bastı mühürü ve imzaladı. Bana kâğıdı uzattı.
Bunu al Abdullah'a götür selamımı söyle dedi.
Bende sevine sevine alıp Abdullah Şekeroğlu abiye götürdüm. Abdullah Şekeroğlu abi aldı okudu ve yasağımı kaldırdı.

***** ***** ********

Şeref Tan hocam gecikmeli gittiğim askerlik görevimde her hafta beni arar hal hatır sorardı. Görevli olarak gittiğim İstanbul'da Abdullah Şekeroğlu beni karşıladı ve bir otele yerleştik. Odamıza çıktık sohbete başladık. Abdullah Şekeroğlu
-Şeref hocadan haberin var mı? diye sorunca
-Ben Şeref hocama kırgınım her hafta beni arardı ama birkaç haftadır aramıyor dedim.
-Nasıl arasın Şeref hocamız vefat etti. Deyince sanki İstanbul yıkıldı ben altında kaldım. Çok üzüldüm. Abdullah Şekeroğlu abiye hadi kalk dışarı çıkalım dedim ve o gece İstanbul sokaklarında sabaha kadar gezdik uyuyamadık.
Bir insan Anasını Babasını kaybettiğinde nasıl üzülürse bizde o kadar üzüldük.
Rahmetli Şeref Tan hocamız bizi her konuda yetiştirdi. Allah mekânını Cennet etsin.

ŞEREF TAN

Şeref Hoca 1937 yılında Elazığ'a bağlı şimdiki adıyla Yurtbaşı olan Hoğu köyünde dünyaya gelmiş kıymetli bir Elazığ münevveriydi.

Hoğu, Anam Vasfiye EROĞLU'nun köyü. Hoğu'yu iyi bilir ve çok severim. Çünkü yaz kış gidip geldiğimiz, Karaağıl'daki bağımızda yatıp kalktığımız; Dayım "İbo Gakko "veya "Koreli İbo" namlı İbrahim SEYİS ve Nenem "Zeynep Nina" namlı Zeynep SEYİS'le hayatımın en güzel günlerini geçirdiğimiz köydür Hoğu.

Hoğu, Harput'un arka bahçesi gibidir aslında. Dedemin babası Veli Efendi Harput'ta görevli ve Hoğu'dan gidip geliyor. Şehrin yanı başında olduğu için de hem şehrin imkânlarından faydalanıyor, hem de şehrin entelektüel yapısından etkileniyor. Nitekim bu köyden Rahmi-i Harputî diye bir büyük şair çıkmış. İşte Şeref TAN Hoca bu şairin akrabasıdır.

PROF. DR.
TÜRKER EROĞLU

Biz Hoca'yı emekli olup Elâzığ'a döndüğü 1982 yılından itibaren Turan gazetesinde yazmaya başlayınca tanıdık. Ayrıca EFTUD'a da gelir giderdi.

Özellikle Şeref Hoca'nın "Dayı" dediği Hoğulu Şair Rahmi-î Harputî'nin torunu İshak Rafet ACERALP'ın;

"Yağız atı bağladım tarladaki gazuğa
Toplanın çağalarım hep gidek Elazığ'a
Tefo, İbo Gakkom gil, Mamoşu al sen de gel
'Dipsiz Göl'le 'Şorşor'un arasındaki bağa" dizeleriyle başlayan şiirine Şeref HOCA,

"Yağız atı sal dayı tarladaki gazuhdan
Eski dadlar yoh olmuş sevgili Elazığ'dan
Tefo, İbo Gakkom gil hepsi hatıra oldu
Bülbül sesi kesilmiş 'Şorşor'daki o bağdan" diye cevap verdi. Bu iki şiirin Turan Gazetesi'nde yayımlanması, kanaatimce, Şeref Hoca'nın tanınması bakımından bir dönüm noktasıydı.

Ayrıca, gerek EFTUD, gerekse Fırat Üniversitesi olarak yaptığımız etkinliklerin çoğunda ***"Dayı-yeğen atışması"*** diye tanınan ve dörtlük sayıları epeyce fazla olan bu şiirleri Aziz Dostum Erdoğan KESİCİ ile karşılıklı okurduk. Böylece hem bu şiirlerin hem de şairlerinin tanınmasına katkımız olduğunu söylemem yanlış olmaz.

Şeref Tan Hoca'yı, Harput'un Fethi'nin 900. Yılı münasebetiyle Merhum Mustafa TEMİZER Hoca'nın başkanlığı döneminde, Elazığ Belediyesi ve EFTUD başta olmak üzere sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte "Elazığ Kültür ve Sanat Festivali"ni gerçekleştirdiğimizde daha yakından tanıma fırsatı bulduk.

Şeref TAN Hoca festival münasebetiyle yayımlanacak olan "Çayda Çıra" gazetesinin çıkarılması görevini üstlenmişti. Gazeteyi bastırmak üzere Ankara Bilkent'teki tesislerde bulunuyordu. Zaman zaman EFTUD'daki sabit telefondan kendisine ulaşıyor ve

bilgi alıyorduk. Ancak Şeref Hoca durumdan pek memnun değildi.
"Yahu bir dağ başında, mahrumiyet bölgesindeyim. Anam ağladı burada. Basım işi tamamlansa da bir an evvel gelsem" diye hem söyleniyor hem de dua ediyordu.
Hoca haklıydı. Sözünü ettiği yer, gerçekten, o tarihlerde öyleydi. Bir de Ankara'ya yabancı olunca mahrumiyet ikiye katlanıyordu.
Şeref Hoca Ankara'dan döndü. Güzel bir gazete yayımlanmış ve Merhum KABAKLI Hoca'nın da katıldığı, "Cirit Meydanı"nda ciritlerin oynandığı başarılı bir festival gerçekleştirilmişti.
Böylece Festival sayesinde Şeref TAN Hoca'yı yakından tanıma fırsatı bulmuştum.
90'lı yıllardan vefatına kadar Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı yapan Şeref Hoca'nın başkanlığı döneminde Elazığ'da önemli etkinlikler olduğunu biliyorum. O dönemde Ağabeyim Bünyamin EROĞLU (Böyük Abe) ile beraber çalışıyorlardı.
Şeref Hoca aynı zamanda bir "Hat" (kaligrafi) sanatçısıydı. Ressamlığı da vardı. Nitekim şiirlerini topladığı "Hadi Harput'a Gidek" kitabını el yazısıyla kaleme almıştı.
1985 yılında Fırat Üniversitesi'nden mezun olup Ankara'ya yerleşmiştim. Her Elazığlı gibi gurbet bana da zor gelmişti. Bir yandan Ankara Üniversitesi'nde Yüksek Lisans yapıyor, diğer yandan Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nde çalışıyordum. Ancak memleket hasreti kasıp kavuruyordu.
Arkadaşlarım Yücel AYDEN ve Recep HAKAN zaman zaman mektuplar göndererek beni rahatlatmaya çalışıyorlardı ama, aslında, memleket hasretini körüklüyorlardı.
Çalıştığım bölümde "Hoğu Üstüne-Şeref Hoca"ya başlığıyla aşağıdaki dizeleri karaladım.

HOĞU ÜSTÜNE

(Şeref Hocâ'ya)
Delükdaş'dan akan sular bağlara yayili mi?
Büyük göle ahan göze acep şimdi duri mi?
Peri'de yapılan kerez sovuh sunan doli mi?
Kaderde ösgemek varmış ova gülü Hoğu' yu.

Acep nişan düşdü mü ki güzelim Ternebi'ye?
Boğazkere şarap olur, "Şam Üzümü" hediye
Hasanı, Cevüzanı, Besni' yi de yar yiye
Sahlımda ösgemek varmış üzüm eli Hoğu'yu.

Gara Erük dam önünde oldu mu ki çağala?
İncaz ile garuşdurah yiyek yare sağala
Camuz südünden yoğurdu yayıp Ezem yağ ala,
Yoğurtda ösgemek varmış Gakkoş eli Hoğu'yu.

Garaağıl'da "hayvanlar" tava geldi mi dersin?
Hortot, çalı kuruyup hara geldi mi dersin?
Doğu Ekispires'i gara geldi mi dersin?
Trende ösgemek varmış şair eli Hoğu'yu

Alo Bağı'nda payamlar dalında serteldi mi?
Fezo Bağı'nda "şilfonu" yecek hale geldi mi?
İbo Dayım aşı yapıp şiirler söyledi mi?
Herhalde ösgemek varmış igit eli Hoğu'yu

Bıldır ölen can Nenemin mezarında var mı ot?
Temizlemek için gelem, ya da iki yırgat tut.
Acı suyun yahınında köyneğin ser de gurut.
Çaresiz ösgemek varmış gardaş eli Hoğu'yu

Hocam yalnız Hoğu degül ösgemişim Harput'u
Mezire'yi, Hüsenik'i, Saray yolunda tutu.
Pirpirimi, aciceyi, balcanı, pir isotu
Sebzede ösgemek varmış sebze eli Hoğu'yu.

Gaye, Hoğu'yu deyip tüm melmeketi anmah,
Torpağında gezinip, çimenine uzanmah
Başkent'den biraz gaçıp sıla derdinen yanmah
Başkent'de ösgemek varmış nar gohulu Hoğu'yu.

Bağlarında mayalar, tecnisler söleni mi?
Bahçasında bekmezler, kelleçoşlar bişi mi?
Tandura yapılan hamur mayalanıp şişi mi?
Ekmekde ösgemek varmış yaren eli Hoğu'yu.

Niniyem çoh uzak galduh ana, bacı gardaşdan.
Hasıreti yazı etdük, başladuh Delükdaş'dan
Hocamıza özenip bir şiir yazduh başdan
Şiirde ösgemek varmış şair eli Hoğu'yu

Türker, sıla hasretinen tökdü için TAN'a
Şair olmaya özendi hep utana utana.
Başkent'den mısra verdi hasretiyle vatana
Kalemde ösgemek varmış alim eli Hoğu'yu

Ocak 1987 ANKARA

Bu şiir yayımlanınca, bir müddet sonra Şeref Hoca cevap verdi.

HOĞU ÜSTÜNE

(Türker EROĞLU kardeşime sevgilerimle)
Delükdaş'dan akan suyun damarları çekilmiş
Kerbela'nın firzahıdır şimdi tutan Hoğu'yu
Bağlar hoban, hezanlar, boş, kerazları tökülmüş
Görmiyeydi gözlerimiz beyhut yatan Hoğu'yu

Tehernebi - yi ceng almış hemin nişan düşmeden,
Kıtkıtı'nın cer cıngılı dada geli neşeden,
Oküzgözü çıtma çalıp, gel gel edi şüşeden
Bir fettan zivrine girip, kıldı mestan Hoğu'yu

Yolup gara erüg' ün çağlasını çağalar
Üsdelük de isdiler ki, Poçbağ' ıda sağalar.
Nerde o avrat garılar, camuz yağı yığalar?
Daha etibar göri, bir pula satan Hoğu'yu.

Garaağıl'da hipodrum yapmışız atlar goşi,
Çögürler tikenli teldir, çordikler gamsuz yaşi
Gara tren Yurtbaşı'na lebeleb hasret daşi,
Biz "rest " demeden utuzduk hahdır utan Hoğu'yu

İstimlâke boyun eğdi Alo Bağları naçar,
Fezo'daki şilfonular, bağbana kucak açar,
İbo gakgo ağaçlara şiir aşlar eşk saçar
Vardır vefa meclisinde, bala gatan Hoğu'yu

Müteveffa "can nene "ne Allah rahmet eyliye,
Selamınla, bir fatiha götürecem hediye,
Düşlerinde seslenise "sılayı rahm yap "diye
Gel bi kere ziyarete özge vatan Hoğu'yu.

Gözünde tüten memleket, bilim Hoğu mahnadır
Harput'ta içli küftedir, Kesirik'de nahnadır.
Gönül dostun haymasında gül bekliyen şahnadır
Sahap çıkıp korumalı kurttan kuşdan Hoğu'yu.

Hani şair, "yendimki bahçaya gülleri derem"
Demiş ya "güllerin mahnasınan yarimi görem"
Bilinir ki, aynı dertden tutuşup yandı Kerem,
Eroğlu' da alay alay etti destan Hoğu'yu

Arabeskle mücadele edi "Harput Divanı"
Töre sinin bekçisidir bu toprağın insanı.
Püşrük tutup, çığınnadık, hasıl ettük gümanı
Gönül alıp onarmalı yeni baştan Hoğu'yu.

İgit gurbete düşünce, yanar hasret közünde,
Sevdikleri damla damla yaş gibidir gözünde,
Duyguları mısra mısra dile gelir sözünde
Gez çarheyle, dört bucağı var mı tutan Hoğu'yu

Türker gardaş şiirinle üregimi dağladın,
Bizim eski "Kehriz" gibi, ne hoş coşup çağladın.
Hemen cevap yazamadım basaratım bağladın
Nanca ögsem anladamam ben (Şeref Tan) Hoğu'yu

17 Şubat 1987-Salı ELAZIĞ

Şeref Hoca'yı anlatmak gerçekten zor. Ama şöyle ifade edebilirim: Şeref TAN, bir Harput Beyefendisi, 'Derviş' meşrepli bir "Ârif", usta bir şair, değerli bir sanatçı ve yazardı. Mevlâ rahmet eylesin…

Tan Yeri Ağarınca

Gurbet şairi Yeniçağ Gazetesi'nin kurucularından "Hadi Harput'a Gidek" ilk ve tek şiir kitabının yazarı...
Yurtbaşı köyünde tan yeri ağarınca doğuyor sanata, şiire...
Kasım ayında gurbeti içinde yaşayarak dünyaya veda ediyor.
Memleket özlemini ne güzel anlatır. Çayda çıra şiirinde...
Memleketinde suların çok sık kesilmesini kim ince bir dille hiciv edebilirdi. En köklü gazetemiz, Turan gazetesinde yazarken de memleketine hizmet etmeyi bir borç bilmişti.
Belki!
Kömürhan'dan geçerken gurbete, ceviz dibinde oturmayı özlüyordu.
Belki Harput'tan inerken Hüseynik'in kokusunu…

OYA ORHAN

Belki hasta yatağında tarhana aşını...
Belki değildi gerçekten burnunun direği sızlıyordu... Ah memleket hasreti olmasa kim yazdırabilirdi duygu yüklü şiirleri, başındaki memleket sevdası olmasa. Fırat Şiir Akşamları, Hazar şiir akşamları olunca okuduğu duygu yüklü şiiri dinlerken, memleketinin kokusunu içine çekecekti... Kulağına okunan bir gazeldi belki onu içli yapan. Tan yeri ağarınca Harput'a özlem şiiri dökülüyordu dizelerine. Bir bardak suyunu içmeden üç lüleli çeşmeden inmem demişti Mezireye belki. Geçmişi yad ettiği, geleneksel yaşamı özlerken yeni yaşamı ince dille eleştirdiği de oluyor. Közde çedene kahvesini yudumlarken çayda çıra şiirinin son satırlarını yazıyordu belki de. Şeref Tan hocamızın hayatını okurken memleket özlemi içimize siniyor.
Tan yeri ağarırken, yeryüzü aydınlanırken bir şiir okuyor...

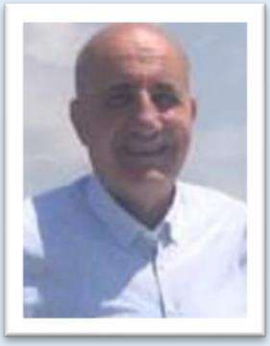
"Bu oyun heç bitmesin, bu ataş hiç sönmesin,
Birlik ruhu tutuşsun, bizim çayda çıradan"

dizeleriyle birlik beraberlik vatan millet sevgisi ile yanıp tutuşan bir şairimizi tanımaktan şeref duydum...

ŞEREF TAN HOCAMIZ HAKKINDA

Şeref TAN hocamız Elazığ'a bağlı Yurt başı beldesinde dünyaya geldi, ilkokulu Elazığ'da, Orta okulu Erzurum Yapı Enstitüsünde tamamladı ve 1956 yılında ise Elazığ Erkek Sanat Enstitüsüne bağlı Yapı Sanat Kursu Öğretmenliğine atandı.1968 yılında ise İzmir Erkek Sanat Öğretmen Okulunda Yükseköğrenimini tamamladı.

GÜRKAN ÖZENSOY

Çeşitli illerde Öğretmenlik ve Okul Müdürlüğü görevlerinde bulundu,1982 yılında ise başarılı Öğretmenlik ve müdürlüğe müteakip emekli olarak tamamen Elazığ'a yerleşmeye karar verdi. İlk olarak Yeniçağ Gazetesini çıkararak ilk adımını atmaya ve yayıncılığa geçiş yaptı.1992 tarihinden itibaren ise arkadaşları ile beraber Fırat Şiir Akşamlarını düzenledi, Elazığ'ın çok önemli gazeteleri olan TURAN, YENİ ÇAĞ, ULUOVA, NURHAK ve FIRAT gazetelerinde şiirleri yayımlandı ve bu başarılarına önemli bir başarı ilave ederek FHGC başkanlığı yaptı. İlk şiiri 1982 tarihinde TURAN Gazetesinde ve aynı yıl ise şiir kitabı 'HADİ HARPUT'A GİDEK' yayınlanmıştır. Şiirlerinde kıta düzenine uymakla birlikte serbest tarzı da denediği görülmektedir. Şiirlerinde en büyük özelliği kendine has bir dil oluşturmasıdır. Ayrıca şiirlerinde gurbet, vatan sevgisi, dostluk ve ALLAH İnancı temaları üzerinde durmuştur. Uzun yıllar gurbette kalmasının etkisiyle ŞEREF TAN hocamızın şiir coğrafyası HARPUT üzerine kuruludur. Şiirlerinde de görüleceği gibi şiirlerinde özlem duyulan geçmiş hayatın ve bu hayatın içerisinde ki geleneksel sahnelerin canlandırılması ile yeni hayat tarzının bir eleştirisi şeklindedir. Şeref TAN hocamız şiirlerinde en çok etkilendiği;

HARPUTLU RAHMİ, HACI HAYRİ BEY, MUALLİM SADİ, HACI RAŞİT EFENDİ, FİKRET MEMİŞOĞLU, NİYAZİ YILDIRIM GENÇOSMANOĞLU

Önemli isimler arasında yer almaktadır.

Eserlerinde kullandığı yalın dil ve anlaşılır dil sayesinde Elazığ'ın et etkili şair, fikir ve gönül adamlarından olmuştur. Ancak şiir kültürünü mahalli öğeler üzerine inşa etmesi sanatçının ulusal boyuta ulaşmasını engellemiş olsa da bu kulvarda ilimizde çok önemli bir yere de sahip olan en önemli sanatçımızdır. Elazığ'da basın hayatında üç önemli dönem vardır, yani kendi dönemine damgalarını vuranlar;

ŞAİR HACI HAYRI BEY DÖNEMİ
AV. FİKRET MEMİŞOĞLU DÖNEMİ
VE 1985 YILINDAN İTİBAREN İSE ŞEREF TAN DÖNEMİ

Her üç isminde ortak özelliği ise, Harput kültürüne, Sanatına, Edebiyatına kendi dönemlerinde hakim olmalarıdır.

Bu arada Cumhuriyetimizin 101 yılı kutlu olsun

Cumhuriyet;

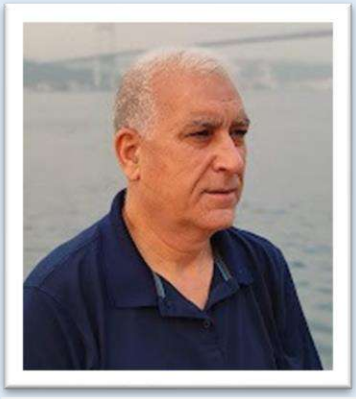
* Beni kul'a kul olmaktan kurtaran
* Onurlu hür bir yaşam sunarak önce kendi ülkemde eşit vatandaş yapan
* Bu vesileyle dünya ülkeleri arasında gururla dolaşabilen birey olmak yolunu açan
* ÇOK BÜYÜK MÜ BÜYÜK VE ÇOK ÇOK ANLAMLI BİR BAYRAMDIR.

O dönemdeki dünya ülkelerinin çoğunluğu (AB ülkelerinin neredeyse tamamı) dikta rejimi ile idare edilirken ve bulunduğu ortam da uygun olduğu halde bireysel konforu yerine yani ülkeyi bir bütün olarak "Orta Çağ Karanlığından" çekip çıkaracak bir kararla CUMHURİYETİ armağan eden "Gerçek Dünya Lideri" (152 üyeli UNESCO 'nun 1976 yılındaki oybirliği kararıyla onaylı)

İstisnai karakter sahibi

Mustafa Kemal ATATÜRK'e minnettarım. Sürçi lisan ettiysek affola,

ŞEREF TAN

MEHMET ALİ TALAYHAN

Yeşildere Sokak'ta faaliyet gösteren NURHAK GAZETESİ sahiplerinden rahmetli Ahmet Kaya bir gün beni arayarak 'müsaitsen gazeteye gelir misin' dedi. O zaman gazetede KÜRSÜBAŞI adlı bir sayfam vardı ve orada yazılar yazıyordum. O zaman gazetelerin elektronik ortamda yayınları yoktu. Gazeteler matbu olarak basılıyor abonelere dağıtılıyor veya bayilere veriliyordu. Mahalli bir gazetenin trajı bugünkü millî basının birçoğundan fazla olduğunu söyleyebilirim. Gazetenin kendi matbaası vardı. Matbaada gazete ile birlikte matbu evraklar basılıyordu. Elâzığ'da o zaman dört gazete yayınlanıyordu. Bunların tamamının matbaası vardı. Gazete sabah erken vitrinin camına asılırdı. Okula giden öğrenciler, işyerini açmaya giden esnaf ve diğer çalışanların gazetelerin vitrinin camında asılı olan birinci sayfayı okumadan ayrılmazlardı. Şimdilerde bu manzarayı ancak hayal edebiliriz ya da yazabiliriz.

Başlık 'Şeref Tan' bu anlattıklarımla ne ilgisi var diyenlerinizi duyar gibiyim. Şeref Tan Elâzığ'ın söz ustası şair hatip ve sözü yere düşürülmeyen mümtaz bir siması ve öğretmeniydi. Şeref Tan öğretmen ancak aynı zamanda gazeteciydi. Gazetenin tashih işleri ve yazılarını tamamlardı. Ahmet Kaya'da cemiyetlerde görev almış Elâzığ Belediye başkan yardımcılığı yapmış öğretmen kökenli mütefekkir ve değerdi. Şeref Tan ile dostlukları da buradan geliyordu. Ben Şeref Tan'ı tanıyor ancak bir görüşmemiz olmamıştı. Elâzığ dışında yaşadığımdan bu dostluktan çok az nasiplendim desem daha doğru olur. Şeref Tan hakkında müşterek dostlarımız sayesinde gıyaplarımızda birbirimizi tanıyorduk. Benden yaş olarak büyüktü. Ahmet Kaya ile sözleştiğimiz saatte matbaaya gitti. İçerde Şeref Tan ile karşılaştım. Eskiden bir dostunuz sizi davet ettiğinde niçin ne zaman ve benzer sorular sorulmadan gidilirdi. Ahmet Kaya bana 'Şeref seninle tanışmak istiyor' dedi. Bir muhabbet kaynadı aramızda. 'Senin yazılarını takip ediyorum. Bunları daha fazla insanın okumasını sağlamalıyız' dedi. 'Ağabey ne yapabilirim ki?' dedim. 'Televizyona çık' demez mi… 'Aman ağabey ben televizyonu sevmiyorum. Sınıfa gider anlatırım. Toplarsınız anlatırım ama televizyon benim işim değil' dedim. Şeref Tan o zaman Fırat Üniversitesi'nin televizyonu olan yanılmıyorsam Fırat Tv adlı mahalli ve sınırlı yayın yapan bir televizyondu. 'Ben orada haftada bir program yapıyorum bu hafta benim misafirim olarak sende gel birlikte bir şeyler yaparız' dedi. Ahmet Kaya ve Şeref Tan'ın ısrarları ile kabul ettim. Ben televizyonda ne konuşacağım beni bir araştırma şaşkınlığı başladı. Yaz günü uygun bir kıyafet derdi de cabası.

Elâzığ'ın tek televizyon kanalı vardı. Mahalli yayın yapan kanallar elbette daha fazla seyrediliyordu. Sınırlı saatlerde yayın yapan Fırat Televizyonunu herkesin merakla yayın saatlerini beklediğini de biliyordum.

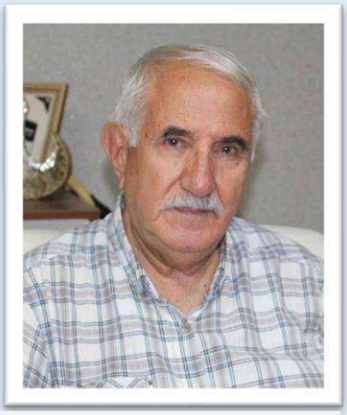
Şeref Tan, 'Sen merak etme ben sana öyle sorular sorarım ki bülbül olur ötersin' demez mi. 'Ağabey seni mahcup etmeyeyim bir gaf yaparsak ne olur başın belaya girer orası resmi bir kurum sonra sonu olmaz' dedimse de dinletemedim. Üniversitenin arşivinde mutlaka vardır. Sıcak bir yaz günü stüdyoya girdik. Işıkların ısısı ile normal sıcaklık birbirine karıştı. Şeref Tan konuşmasını yaptı. Sonra bana dönerek sorular sormaya başladı. İnanın ne konuştuğumu bilmiyorum. Sorduğu sorulara verdiğim cevaplar karşısında aslında konuşanın ben olmadığımı bana sorular sorarak istediği cevapları bana söyleten bir Şeref Tan vardı. 90'lı olduğunu hatırlıyorum. Dışarı çıktığımızda da ne güzel konuştun demez mi? Ağabey ben konuşmadım sen beni konuşturdun dediğimde bıyıklarının altından hafif gülümsemesi hiç aklımdan çıkmadı. Tanışmamız ve muhabbetimiz çok uzun sürmedi. Aramızdan çok erken ayrıldı. O'nun Bünyamin Eroğlu, Türker Eroğlu, Aytuğ İzat ve daha başkaları ile olan şiir atışmalarını da biliyorum. Bir ayağı Harput'ta ama diğer ayağı ile birlikte ve bütün ruhu ile Türkistan dünyasındaydı. Millîlik Şeref Tan gibi olur demekten hiçbir zaman kendimi alamadım.

Nur içinde yatsın.

ŞEREF TAN'LA YAŞAMAK ŞEREF TAN'I YAŞATMAK

"Hoş geldiniz göynümüzün gögerçini gakgoşlar
Bize kucak açanlar, dert ortağı baboşlar
Damla damla geçürüp Harput'un ilmiğinden
Elazığ sevdasını yudumlayan serhoşlar."

Amacı Mahalli ve milli kültürümüzü yaşatmak, mahalli ve milli kültürü birleştirerek Elazığ'da bir edebi muhit oluşturmak ve güzel Türkçemize hizmet etmek olan Manas Şiir Günleri'nin 32.si 1 Aralık 2007 Cumartesi günü 'Manas Gönül Evi'nde gerçekleştirildi.

HADİ ÖNAL

Manas Şiir Günleri'nin 32.si yukarıya bir dörtlüğünü aldığımız bir Elazığ sevdalısını gönül gözlü gül yüzlü bir canı rahmetle ve şükranla yad etmek için düzenlenmişti. Bu can, yüreği insana, insanlığa umman; Harput kültürünün aşığı, hedefi, kültür zenginliklerimize sahip çıkarak onu geleceğe taşımak olan ve bundan 12 yıl önce 28 Kasım 1995 tarihinde aramızdan ayrılarak ebediyete intikal eden Şeref Tan'dı.

1937 yılında Elazığ'ın Yurtbaşı köyünde dünyaya gelen, ilkokulu Elazığ'da okuyan, Erzurum Yapı Enstitüsünden mezun olduktan sonra Elazığ erkek sanat okulunda öğretmenlik görevine başlayan, yurdun çeşitli yörelerinde öğretmenlik ve yöneticilik yapan Şeref Tan, çok yönlü bir insandı. İyi bir eğitimci- öğretmen, ülke ve yöre meselelerine doğru ve yerinde teşhis koyabilen bir gazeteci, gür sesli bir şair, nüktedan kişiliği ile çevresi tarafından sevilen ve aranan bir şahsiyet ve iyi bir aile babası olan Şeref Tan Elazığ'ımızın yetiştirdiği şehrin ismi ile birlikte anılan kültür dünyamızın değerlerinden biriydi. Onun:

"Asırların feryadı döküldü gırnatadan,
Kalbimizin vuruşu duyuldu darbukadan.
Süzülürken civanlar meydana teker teker,
Şavkıyan Elazığ' dır, şimdi "çaydaçıra" dan.
Eriyen damla damla, mum değil gözyaşıdır,
Harput akşamlarından kalan son hatıradan

mısraları ile başlayan ve:

Bu oyun hiç bitmesin, bu ateş hiç sönmesin,
Birlik ruhu tutuşsun bizim "ÇAYDAÇIRA" dan"

Sözleri ile yakılan çaydaçıranın tutuşturduğu birlik ruhu, ölümünün ardından geçen 12 yıl içerisinde Elazığ'ın kültür meşalesini daha da yükseklere taşımış; bu meşalesinin aydınlığı yalnız Elazığ toprağını aydınlatmakla ile sınırlı kalmamış bütün Türk dünyasını da şavkı ile besler olmuştur.

Şeref Tan bir şiirinde:

"Kurumuş pahar gibi dilimde sözüm bitti
Umutlar söndü bir bir; alavım, közüm bitti
Hasret kavurdu beni, samlar esti başımdan
Höllük gibi elendim, kalmadı özüm bitti." Diyordu.

Ben de diyorum ki senin tutuşturduğun meşale ile aydınlanan yolda geçen 12 yıl, Elazığ'ımıza kültür adına çok şey kazandırdı. Dünün kültür merkezi Harput yeniden canlandı, yeniden hayat buldu. Elazığ yine kültürün ve şiirin şehri oldu. Her yıl Türk'ün fikir ve gönül dünyasında bayraklaşan birinin hatırasına düzenlenen Hazar Şiir Akşamları ile Kazakistan'dan Kosova'ya kadar Elazığ söylendi, Elazığ yazıldı. Senin o Elazığ sevdanla süslediğin bayrağı verdiğin şevk ve heyecanla biraz daha ileriye götürmek için kenetlenenler Türk ülkelerden gelen fikir ve sanat adamlarını bir araya getirerek Türk şiiri başta olmak üzere Türk sanatını, Türk edebiyatını, Türk zevkini ve inceliğini dünyaya tanıtmak gibi büyük ve anlamlı bir görevi de yerine getirmek için canla başla çalıştılar çalışıyorlar.

"Bahar vurmuş Elazığ'ın başına
Kuru dala can yürümüş bak hele
Geçen ömre hayıflanma boşuna
Bir çiçek de sen yakana tak hele

Bahçe baran, yaprak çemen, su gülmüş
Zikir gülmüş, niyaz gülmüş, hu gülmüş
Mihman eden o bülbüle şu gülmüş
Aşk çerağın bülbül gibi yak hele"

Onun; o 58 yıllık hayatına sığdırdığı unu, şekeri, suyu helvaya dönüştürme gayreti; gıdası: Elazığ sevdası; yaşama sevinci: Harput kültürü olan ve bu iki manevi güzelliği omuzlayarak muradına yürüyüşünün 12 yıl dönümünde onu yeniden yaşamak ve yaşatmak ne güzel.
İşte bu amaç için toplanılmıştı 'Manas Gönül Evi'nde.
Sevgili eşleri Fikret Hanımefendi, kızları Musaffa ve Şefika Hanımlar; Elazığ kültürünü geleceğe taşımak adına birlikte yola çıktığı şehrimizin diğer bir gül yüzlü gönül gözlü insanı Hocaların Hocası Şükrü Kacar, gönül çağlayanında billurlaşan damlaları ile Gazeteci-yazar Bedrettin Keleştimur

"Aydoğmuş, şavkı vurmuş Egenin sularına
Sabaha dek kıyında oturup bakmak gerek
İbretle seyretmeli Tan'ın ağarışını
Kızaran ufuklara bir güneş yakmak gerek
Besmeleyle açılır nimet sofralarımız
Hakikatle teşbihi görüp ayırmak gerek"

Diyerek atıştığı ak toprakların ak yüzlü şairi Günerkan Aydoğmuş; edebiyat dünyamızı yorumları ile bezeyen Fırat Üniversitesi öğretim üyesi şair-yazar Yrd. Doç. Dr. Tarık Özcan, "Tahtasız Hoca" romanı ile kültür dünyamızı bezeyen Feridettin Atatuğ, yazdığı "8. Şehir - Elazığ'a Harput'tan İnciler" eseri ile Elazığ'ı yaşayan ve yaşatan şair –yazar Zekeriya Bican, Şair Mahir Gürbüz, günlük yazıları ile günün meselelerine parmak basan gazeteci- yazar Şükrü Baş; kadim dost Ülker Ardıçoğlu, Pertek'i ve Pertek kültürünü ele alan "Güzellikler Taçlanır Hatıralarla" kitabı ile tanıdığımız Avukat Doğan Özdal, Şair Faik Güngör, Elazığ kültür camiasının yakından tanıdığı Muammer Aksoy, Şair Hüseyin Poyraz, güzel insan Necati Demir ve sadece Elazığ'ın, Türkiye'nin değil Türk dünyasının gönüllü kültür elçisi Şener Bulut.
Ahte vefa duygusunun doruklaştığı Manas Gönül Evi'ni dolduran bu güzel ve güzide insanlara teşekkür az biliyorum. Ha! bir de Manas Gönül Evi'nin kültür ve sanat faaliyetlerine kalıcılık kazandırarak onları halkımızla buluşturan Fırat TV Müdürü Sayın Recep Bağcı'ya ve kameraman Mehmet Kılınç'a var. Sağ olsunlar.
Şeref Tan yazdığı bir şiirinde:
"Son zahmetim olacak çinlesin dostlar beni
Üstüme toprah atıp çiynesin dostlar beni
Uğramamak üzere ayrılmadan yanından
Fatiha bağışlayıp, dinlesin dostlar beni" diyerek noktalamıştı.
Biz de bu Elazığ sevdalısının, bu kültür ve sanat adamına Allah'tan rahmet diliyor ve ruhuna Fatiha diyoruz.

Dr. MUTEMİT YAZICI

Elaziz delileri Sultanahmet ezanları…

Servet KABAKLI

Tercüman Gazetesi

Rivayet edilir ki rahmetli Gazi Paşa, 'Her şehirden bir deli getirin' diye başlamış ve emrini şöyle bitirmiş...

- Elaziz'den ilk tuttuğunuzu getirin!

Elbette, Büyük Osmanlı Devleti'ni kuran mübarek evlada vasiyetteki o nasihate kulak vermeliyiz...

'Atın iyisine doru, yiğidin iyisine deli derler!'

İnsanın kendini övmesi, kibirlenmesi asla doğru değildir. Ancak memleketimden 'vatan, millet, din ve devlet, illa da aşk delisi insanların' bayraklı davul ve çığırtma sesiyle coşan halay kolları gibi şanla şerefle çıkması, benim için gurur kaynağıdır; şan ve şereftir. Elazizli, Harputlu olmakla bahtiyar olmayayım da ne olayım...

Şaka bir yana, Cumhuriyet tarihimiz boyunca, Türkiye'nin sadece 3 şehrinde, devlet tarafından akıl hastanesi kurulmuş. İstanbul Bakırköy, Manisa ve Elaziz ruh ve sinir hastalıkları hastaneleri...

Bizim çocukluğumuzda, Elaziz'deki hastanenin vatandaş arasındaki kestirme adı 'Tımarhana'ydı. Gerçi Elaziz'in münevverleri 'Akliye Hastahanesi' gibi 'ağır endaze' bir ifadeyle anarlardı bu hastaneyi ama, o günkü imkanlarla Harput ve Pertek yolları arasındaki geniş ağaçlıklar içinde, kalın duvarlarla çevrili bu hastane, bir 'tımarhane' görüntüsündeydi. Elaziz de ilk gençlik yıllarımıza kadar, Orta Anadolu, Doğu Karadeniz, Akdeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimizden getirilerek bu hastanede tedaviye terk edilen, bir manada Allah'a (cc) emanet edilen hastaların, açık rehabilitasyon merkezi gibiydi.

Saldırgan olmayan, kimseye zarar vermeyen ruh ve sinir hastaları, 'Elaziz Tımarhanası'nın Mahzar Osman'ı' olarak bilinen, bölgede ondan daha şöhretli olan Başhekim Dr. Mutemit Yazıcı tarafından, üzerlerindeki gri renkli entariler veya pantolon ve ceketlerle hastane dışına gönderilir, sokaklarda gezinirlerdi. Hatta aralarından amelelik, odun ve kömür hamallığı, 'fahr" trafik polisliği' gibi işlerde çalışanlar da olurdu... Elazizliler'in 'Deli Doktoru Deli Mutemet' diye tanıdıkları bu Başhekim Bey, 27 Mayıs 1960 Asker" Darbesi sonrasında, Elaziz Belediye Başkanlığı gibi bir önemli göreve getirilmiş. Deli Doktor, 'Akliye'nin güçlü kuvvetli hastalarını Elaziz'de yollara dökmüş; bu hastaları 'meşguliyetle tedavi' metoduna uygun olarak çalıştırmış, şehrin birçok cadde ve sokağını, kısa sürede parke döşetmiş.

'Günde 5 vakit çağırıyorum'

Hatırlarım, bizler çocukken yaramazlık yaptıkça, analarımız, akşama eve gelecek babamıza şikayetle değil; 'Deli Mutemet'e teslim etme tehdidiyle hizaya getirilerdi bizi...
'Deli Mutemet', gerçekten ceberrut görünümlü, çok katı bir adamdı. Yakın tanıyanlar, o sert tavrı altında kadife gibi bir kalp taşıdığını söylerlerdi. İlaveten de 'şeyh uçmaz müritleri uçurur' operasyonu devreye girerdi... 'Bu Deli Mutemet var ya, evliya gibi adam. Ermiş midir nedir...' diye başlayan rivayetlerle, doktorun ne dindar bir adam olduğu anlatılırdı... Ancak oturduğu apartman Elaziz'in en büyük ibadethanesi olan İzzet Paşa Camii'nin tam karşısında olmasına rağmen, 'Deli Doktor'u camide gören olmamıştı daha...
Ama bir gün gitmiş camiye... Hem de omuzlanmadan, Musalla'ya konulmadan önce, tıpış tıpış, kendi ayaklarıyla... İzzet Paşa Cami"nin 'Bülbül Ali' lakaplı müezzini Ali Hoca'nın, ses cihazı kullanarak okuduğu ezandan rahatsız olduğu için, apartman kapıcısını ve hastabakıcısını aynı gün içinde ayrı ayrı gönderip yanına çığırtmış. Ama Bülbül Ali metelik vermemiş bu çağrıya...
Sinirlenmiş, hazmedememiş 'Deli Mutemet', derhal koşmuş camiye...
- Bülbül Ali sen misin ulan!..
- Vay Aleykümselam, Ali benim deli doktor abi buyur...
- Ulan ben seni 2 defa çağırdım, niye gelmedin yanıma?!..
- Deli doktor abi, ben seni her gün 5 defa yanıma çağırıyorum. Sen geliyor musun ki, şimdi benden hesap soruyorsun?!.
- Tamam ulan hoca, anladık... Sen benim gibi deliyi de hizaya getirecek kadar akıllısın. Seni tımarhanaya da atamam. İstediğin kadar bağır amma; o güzel sese de hoparlör kullanarak yazık etme...
Bu ezanlar ki!.. SULTANAHMET Cami ile komşuyuz. Bu turkuaz çinili, her biri 3`er şerefeye sahip kalem kalem 6 minareli muhteşem mabedden, vaktine göre, değişik makamlarda, bülbül seslerden yükselen Ezan-ı Muhammed``yi, şu mübarek Ramazan ayında, neredeyse 4 - 5 gündür işitemiyoruz. Sabah Eminönü Müftülüğü `nü aradım. Acaba, Hristıyan ruhlu, `Allah Baba `lı AB Anayasası , `ezan sesine` de `norm getirmiş (!)` olabilir miydi?.. Komplo teorilerinin gırla gittiği şu günlerde, zaten daha önce konuşulan bu kısıtlama mı gerçekleşmişti?.. Müftü Bey dışarıda toplantıdaymış. İdari işlerle görevli şef dostumuza bağladılar. Kendisine; `Sultanahmet `ten ezan sesi duyamıyoruz. AB camideki ses cihazını da kontrol etmeye mi başladı yoksa?..` diye takılacak oldum. Çok telaşlandı... `Aman efendim, böyle bir şeyi nasıl düşünebilirsiniz?.. Sultanahmet Camii `i ezansız kalır mı; ses cihazını kısmak kimin haddine?..` Yapılan kısa soruşturmayla ortaya çıkan şuydu... Sultanahmet Camii `nin ses tesisatı bozulmuş; durum cami yetkilileri tarafından ilgili makamlara bildirilmiş, hatta belediyeden de yardım istenmiş ama... Bu devirde imkansızlık işte... Şu anda Sultanahmet `in 6 minaresindeki 18 şerefesinden 17`sinden, `Şahadetleri dinin temeli` olan Ezan-ı Muhammedi yükselemiyor. Eminönü Belediye Başkanı Nevzat Er dostumuz ve değerli müftümüz, biliriz ki gönüllüdürler... Bir an önce ilgilenseler de `Sultanahmet Ramazan Şenlikleri `nin namı, Allah (cc) için yükselerek devam etse... Şu günlerde O mübarek ezanları duyma adına çok ihtiyaç içinde değil miyiz?..

POZİTİF

Eşo Diyeze Televizyonda sabah programı seyrediyor. Kişisel gelişim uzmanı anlatıyor.

- Hanımlar artık hayata pozitif bakacağız. Kocanıza eşim sevgilim diyeceksiniz. Ona sevdiğinizi söyleyeceksiniz.

O esnada uykusundan yeni uyanan Mamoş Amca gerneşe gerneşe salona girer.
Eşo Diyeze, pozitif bir anlayışla:

- Günaydın aşkım…

Mamoş Amca sanki bir duvara çarpmış gibi olur. Şaşkınlık içinde:

- Hıııı?.... Hayırdır?...
- Bugün güzel bir gün olacak sevgilim. Seni seviyorum.

Şok üzerine şok yaşayan Mamoş Amca:

- Ulan hatun ne oldu sana? Başını bir yere mi çarpttın?
- Kıro adam kırodur. Ne kadar pozitif olsan da karşındaki negatif… Ne söylesen de boş.

NİYE ÖKÜZ DEMİSİZ

Kadınlar her zaman ki yine Eşo Diyeze'nin evinde toplanmışlardı.
Laf dönüp dolaşıp kocalarına sıra geldi. Herkes sırasıyla kocalarını kesmeye başladılar.

- Heç sormayın. Adam iyice çekilmez oldu.
- Benim ki de öyle… Çok bencil dediğim dedik.
- Aynen kardeş çok zor bir adam.
- Ten uyumumuzun tutmadığını anladım.

Bu konuşmalardan rahatsız olan Eşo Diyeze:

- Niye süslü büslü konişiziz gız anam. Açık açık heriflerinize, niye öküz demisiz?

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

